

”För att helgon skall förbli helgonlika,
måste de främmande bli syndabocker”

Gestaltningen av gängkriminaliteten och konstruktionen
av 'de andra' i alternativa medier och nationell kvällspress

Av: Carolina Falk

Handledare: Anna Maria Jönsson
Södertörns högskola | Institutionen för kultur och lärande
Kandidatuppsats 15 hp
Medie- och kommunikationsvetenskap C | Höstterminen 2023
(Programmet för Medievetare)

SÖDERTÖRNS HÖGSKOLA | STOCKHOLM
sh.se

Abstract

Denna studie syftar till att undersöka hur gängkriminaliteten gestaltas i svenska nyhetsmedier utifrån tre frågeställningar. (1) Vilka likheter och skillnader medietyperna emellan kommer till uttryck vid gestaltningen av gängkriminalitetens problemdefinieringar, orsakdiagnoser, moraliska bedömningar och lösningsförslag? (2) Uttrycks gängkriminaliteten genom episodiska eller tematiska gestaltningar och hur skiljer sig detta medietyperna emellan? (3) Hur kommer orientalistiska tematiker och konstruktionen av 'vi' och 'de andra' till uttryck vid gestaltningen av gängkriminaliteten och hur skiljer sig detta medietyperna emellan? Detta möjliggörs genom en kvalitativ och komparativ textanalys av nyhetsartiklar med avstamp i Entmans (1993) Gestaltningsteori och Saida's (1978) Orientalism. Studiens material utgör två olika medietyper; invandringskritiska alternativa medier och nationell kvällspress, varav urvalsenheterna är Samnytt, Nyheter Idag, Aftonbladet och Expressen. Studiens huvudsakliga resultat pekar mot att ämnen så som politik, lag och ordning, samt invandring utifrån tematiska gestaltningar dominerar hur problem, orsaker, moraliska bedömningar och lösningar presenteras i båda medietyper. Skillnaderna utgör främst hur detta kommer till uttryck, med vilken slagkraft och ifall det görs med fokus på invandring (alternativa medier) eller sociala aspekter med fokus på barn (kvällspress). De episodiska gestaltningarna och orientalistiska tematiker och konstruktioner av 'vi' och 'de andra' kommer enskilt till uttryck i de alternativa medierna.

Nyckelord: Gängkriminalitet, alternativa medier, invandringskritiska alternativa medier, kvällspress, orientalism, 'de andra', gestaltning, framing

Titel: "För att helgon skall förbli helgonlika, måste de främmande bli syndabockar" -
Gestaltningen av gängkriminaliteten och konstruktionen av 'de andra' i alternativa medier och nationell kvällspress

Termin: HT23

Författare: Carolina Falk

Handledare: Anna Maria Jönsson

Innehållsförteckning

1	Introduktion	5
1.1	Inledning	5
1.2	Bakgrund	6
1.2.1	Alternativa medier	6
1.2.2	Nationella kvällstidningar	8
1.3	Forskningsöversikt	8
1.3.1	Brottsjournalistik och gestaltningen av 'De andra'	9
1.3.2	Invandringskritisk journalistik i alternativa medier	10
1.3.4	Gestaltningen av gängkriminalitet i pressen	11
1.4	Syfte och frågeställningar	13
1.5	Teoretiskt ramverk	13
1.5.1	Gestaltningsteorin / Framing theory (1993)	13
1.5.2	Orientalismen (1978)	15
1.6	Analysmodell	16
1.7	Metod	17
1.7.1	En kvalitativ gestaltungsanalys	17
1.8	Material	18
1.8.1	Strategiskt urval och komparativ metod	18
1.8.2	Urvalsenheter	19
1.8.3	Urvalsperiod	20
1.8.4	Tillvägagångssätt	20
1.8.5	Metod- och materialreflektion	21
2	Analys	22
2.1	IAM - Samhällsnytt och Nyheter Idag	22
2.1.1	Problemdefiniering	22
2.1.2	Orsakdiagnoser och moraliska bedömningar	24
2.1.3	Lösningförslag	27
2.2	Nationell kvällspress - Aftonbladet och Expressen	29
2.2.1	Problemdefiniering	29
2.2.2	Orsakdiagnoser och moraliska bedömningar	30
2.2.3	Lösningförslag	32

2.3 Diskussion	34
3 Sammanfattning och slutsatser	36
3.1 Reflektion	37
3.2 Framtida forskning	39
4 Källförteckning	40
5 Bilagor	44
5.1 Aftonbladet	44
5.2 Expressen	46
5.3 Nyheter idag	47
5.4 Samnytt	48

1 Introduktion

1.1 Inledning

På juldagen 2022 sköts en gängkriminell nyckelfigur till döds i Rinkeby, en händelse som satte startskottet för de konflikter som under nästföljande år kom att skaka om Sverige med frekventa sprängdåd och dödsskjutningar. Med gängkriminaliteten och dess våld kom också efterföljande nyhetsrapportering som fullkomligt dominerat de svenska tidningarna under det gångna året. Pressarna har gått heta och kvällstidningarna har med deras tabloid- och brottsberikade journalistik varit en av de främsta aktörer som erbjudit bild- och namnpubliceringar på förövare, redogörelser för de fruktade gängen såväl som intervjuer med uppjagade grannar till sprängdåd som målar upp mentala bilder om omskakade svenska idyller. Gängkriminaliteten har kommit att bli ett lockbete för att attrahera läsare, men främst av allt har det nästintill enskilt blivit en ideologisk och politisk sakfråga där skuldbeläggandet för gängvåldet tycks sakna motstycke. Invandring, migration, integration, etnicitet, kultur och moral är alla påtagligt återkommande faktorer som gett bränsle till debatten och som dessutom verkar löpa som en röd tråd genom medierapporteringen om gängkriminaliteten. Distinktionen mellan 'vi', de laglydiga svenskarna, och 'dem', de avvikande 'invandrade' förövarna, tycks vara återkommande i nyhetsrapportering generellt, inte minst behovet att redogöra *vilka sorters människor* brottsförövare är på bekostnad av *vilken social kontext* de kommer ifrån (Pollack 2001, s. 77–78). Svenska medier tenderar att rutinmässigt skapa en särskiljning mellan 'vi' och 'dem' genom att gruppen 'invandrare' återkommande förknippas med negativa företeelser såsom brottslighet (SOU 2005:56, s. 127–128 i Utredningen om makt, integration och strukturell diskriminering 2006, s. 19). Mitt bland ledande nyhetsförmedlare, däribland kvällstidningarna, återfinns också aktörer som kan tänkas spä på konstruktionen av 'de andra'. Med en systemkritisk agenda har dessa aktörer tagit en alltmer central position i den svenska offentligheten (Andersson 2022 i Nygren & Widholm 2023, s. 157), som dessutom lämnat ett tydligt avtryck i den offentliga debatten om invandring (Holt 2016a, s. 114). Dessa aktörer är de alternativa medierna, varav majoriteten faller under vad som kan tolkas som invandringskritiska alternativa medier där nyhetsrapportering om brott är central. Den propagandadynamik som återfinns där har ofta målet att tillhandahålla politiskt färgade verklighetsbeskrivningar och präglas av polarisering, rasism och invandrings skepsism (Strömbäck 2021; Holt 2016a; Holt 2016b; Atton 2006).

Oundvikligen besitter medierna en central roll i debatten vad gäller den omtvistade gängkriminaliteten och hur förövare gestaltas och bör uppfattas (Dowler 2003; UR 2016), och oavsett om det gäller nationella kvällstidningar eller alternativa medier, tycks det bli alltmer gångbart att betrakta medier, den främsta budbäraren av information och nyheter, som partiska aktörer i en ideologiskt polariserad samhällsdebatt (Andersson, Ohlsson, Oscarsson & Oskarson, 2016, s. 12). Det kan antas att debatten om gängkriminaliteten, som är starkt präglad av ämnen såsom migration, integration och etnicitet, inte är ett undantag vad gäller konstruktionen av 'de andra' och särskiljandet mellan 'vi' och 'dem'. Frågan är bara hur detta kommer till uttryck. Tillåts dessa gängmedlemmar vara kriminella individer oberoende av deras etniska och nationella bakgrund? Vad, vem eller vilka tillskrivs ansvar för den stegrande våldsvågen? Hur tar sig kulturella idéer och ideologier uttryck i dessa medietyper, och hur sammanfogas detta med gängkriminaliteten för att skapa olika förståelser för dess problem, orsaker och lösningar?

Det är med bakgrund i problematiseringen av mediers framställning av 'de andra', den återkommande distinktionen mellan 'vi' och 'dem', och förståelsen vad som präglar olika medietypers nyhetsrapportering, som denna studie syftar till att undersöka hur gängkriminalitetens problem, orsaker, moraliska bedömningar och lösningar jämförelsevis gestaltas i både invandringskritiska alternativa medier och i nationella kvällstidningar.

1.2 Bakgrund

1.2.1 Alternativa medier

Inom forskning används termen alternativa medier för att benämna de medier som i opposition utmanar etablerade kanaler och på olika vis erbjuder alternativa synsätt och perspektiv. I svensk debatt förknippas dock begreppet främst med publikationer i form av enskilda bloggar, diskussionsforum och redaktionella nyhetssajter präglade av invandringskritiska och främlingsfientliga diskurser (Holt 2016, s. 416). Många av dessa sajter delar liknande egenskaper där de främsta är en utpräglad systemfientlighet och skepsis mot invandrare, muslimer, vänstereliten och mainstreammedier. Medan kritiker belyser de populistiska särdragen, låga kvalitén och det sensationalistiska innehållet (Ihlebak & Nygaard 2021, s. 263-263), argumenterar dessa alternativa medier för nya röster som berikar medielandskapet med unika och originella perspektiv om brott, migration och Islam (ibid.) Med vetskap om vad som präglar majoriteten av

dessa alternativa sajter kommer denna studie följaktningsvis, likt Holts (2016) etablering, och Nygaards (2019) vidareanvändning, benämna dessa sajter som "IAM" - invandringskritiska alternativa medier.

Samnytt/Samhällsnytt (f.d. Avpixlat och Politiskt Inkorrekt)

Samnytt är en av Sveriges största alternativa sajter (Ericson 2023) och benämner sig som "Sveriges bästa oberoende nyhetssajt", som "rapporterar om det som gammelmmedia döljer" och "specialbevakar de områden där etablissemangsmedier uppvisar underlåtenhetsförsyndelser" (Samnytt u.å.). Under 2023 hade sajten över tre miljoner besök i månaden (Ericson 2023). Politisk redaktör och ansvarig utgivare är Mats Dagerlind, VD och ledarskribent är Kent Ekeroth (F.d. Riksdagsledamot Sverigedemokraterna). Samnytt uppger ingen politisk riktning men återges av flertalet etablerade medier som både högerextrem, högerradikal och propagandaberikad (Åkerman 2017; Larsson 2017). Innehållet präglas starkt av högerpopulistisk och invandrarfientlig opinionsbildning, där nyhetsrapportering om brottslighet ofta nära sammankopplas med invandrare och "icke-svenskar" (Finnsjö 2017).

Nyheter idag

Nyheter idag benämner sig som en "oberoende nyhetssajt i tabloidform" med fokus på "politik, skvaller, sociala medier samt utrikesnyheter". Själva uppger de sig luta mot en libertariansk och liberalkonservativ grund och vill eftersträva efter att vara så oberoende som möjligt (Nyheter idag u.å.). År 2020 hade sajten 2840 aktiva prenumeranter och hade år 2018, 800 000 unika besökare i månaden (Freje Simonsson 2020; Wikipedia u.å.). Sajten grundades av Kent Ekeroth (F.d. Riksdagsledamot Sverigedemokraterna) men drivs av ansvarig utgivare, Jakob Bergman (Piratpartist) och chefredaktören Chang Frick (F.d. Sverigedemokratisk lokalpolitiker). Sajten uppges vara svårast av alla svenska alternativa medier att placera ideologiskt och få in i mallen som högeralternativ då innehållet präglas av kritik både mot invandring och traditionella medier men balanseras också upp med andra perspektiv (Poohl 2016; Carlsson & Sköld 2017). Trots detta beskrivs den dock återkommande som invandringskritisk, främlingsfientlig och högerpopulistisk, främst på grund av dess någorlunda anknytning till typiska högerpopulistiska eller högerextrema ideal, retorik och tematik som återfinns på andra liknande sajter (Poohl 2016). Sajten försöker

anamma den traditionella journalistikens principer genom att vara frivilligt ansluten till det pressetiska systemet (Nyheter idag u.å.).

1.2.2 Nationella kvällstidningar

Kvällstidningar är de tidningar som traditionellt sett är lösnummerförsålda tabloidtidningar med fokus på sensationella nyheter, bilder, sport och nöjen (NE u.å.). Aftonbladet och Expressen är de största kvällstidningarna i Sverige, varav båda år 2021 ändrade distributionssystem och sedan dess i teknisk mening blivit morgontidningar i stället för kvällstidningar, men särskiljer sig dock fortfarande från morgonpressen med dess journalistiska stil (Yussuf 2021).

Aftonbladet

Aftonbladet benämner sig som ”Sveriges mest engagerande nyhetskälla som värnar sanningen, granskar makten och ger dig inflytande genom journalistik” (Aftonbladet 2016). Tidningens ledarsida återges vara oberoende socialdemokratisk, men nyhetsredaktionen har ingen politisk färg. Chefredaktör är Lena K Samuelsson, ansvarig utgivare Martin Schori. Aftonbladet ägs av norska mediekoncernen Schibsted och Landsorganisationen i Sverige, LO (ibid.).

Expressen

Expressen benämner sig som en ”klassisk kvällstidning med bred bevakning av nyheter, nöje, sport” som ”...granskar, griper och driver debatt” (Expressen 2017). Opinionsjournalistiken uttrycks vara en central del av Expressens arbete då de lägger tonvikt på ledare, debatt, kultur och profilerade skribenter (ibid.). Expressen återges vara obunden liberal. Chefredaktör och ansvarig utgivare är Klas Granström (Expressen 2018) och tidningen tillhör mediekoncernen Bonnier.

1.3 Forskningsöversikt

Följande kapitel redogör för tidigare medievetenskaplig forskning om närvaron av 'De andra' i nyhetsrapportering, invandringskritiska alternativa mediers journalistik och gängkriminalitetens förekomst i pressen. Avslutningsvis redogörs vilken kunskapslucka denna studie kan tänkas fylla.

1.3.1 Brottsjournalistik och gestaltningen av 'De andra'

Inom svensk medierapportering är konstruktionen av 'De andra' och indelningen mellan ett 'vi' och 'dom' återkommande, och inom brottsjournalistiken är bilden av 'de andra' i huvudsak negativ (Nohrstedt & Camauër 2006, s. 19–21). Följande avsnitt sträcker sig dock utanför svensk kontext för att specifikt kunna betrakta konstruktionen av 'De andra' i tabloidpressen.

'Otherness' i brittisk tabloidpress

I den brittiska studien *Extremes of Otherness: Media Images of Social Exclusion* (Greer & Jewkes 2005), studeras det med psykoanalytiska och kriminologiska metoder, hur konstruktionen och bilder av 'otherness' i liberalkonservativ brittisk tabloidpress, skapar medierade avvikelser. Inledningsvis beskrivs det att brittiska samtida medier, inte minst de med konservativ prägel, uttrycker *ett* återkommande budskap genom sin brottsrapportering - att människor begår brott för att "dem" inte är som "oss", varav dessa 'andra', porträtteras utifrån dess fullständiga avskildhet från de anständiga människornas sociala, moraliska och kulturella värld. Studien visar att typiska återkommande stilgrepp inom den konservativa pressen, nästan uteslutande fokuserar på just 'otherness' som den primära orsaken till avvikande beteende, där andra potentiella orsaker till förslagsvis brott, ignoreras (Greer & Jewkes 2005, s. 20;21;24). Skapandet av avvikelser och 'De andra' begränsas dock inte bara till brottslingar, utan även invandrare, asylsökande och ensamma mödrar. Vilken grupp som porträtteras som mest avvikande från normen och vilka brott som presenteras, skriver författarna, beror mestadels på medieprioriteringar, kulturella trender och politiska strömningar (Greer & Jewkes 2005, s. 21). Men skapandet av medierade avvikelser återges också vara det tydligaste beviset på den besatthet som medier har av demoniseringen av 'De andra'. Genom den påtagliga processen av alienation och demonisering etableras "otherness" hos de avvikande brottslingarna medan "vi", hävdar vår egen oskuld och normalitet (Greer & Jewkes s. 29; 21).

Konstruktioner av 'de andra' är inte alltid påtaglig och uttrycks explicit, utan konstrueras även latent, något nästkommande avsnitt redogör för, specifikt i skandinaviska alternativa medier.

1.3.2 Invandringskritisk journalistik i alternativa medier

Inom det medievetenskapliga forskningsfältet är studier som behandlar högerpopulistiska alternativa medier ytterst begränsad (Atton 2006, s. 574), inte minst inom den nordiska kontexten. Generellt återges endast för de övergripande invandringskritiska teman och retoriker som kommer till uttryck på dessa sajter. Tre betydande studier (Ihlebaek & Nygaard 2021; Nygaard 2019; Holt 2016a; Holt 2016b) sticker dock ut och analyserar flera invandringskritiska alternativa mediers innehåll i det nordiska medielandskapet, varav en av dessa är en kvalitativ textanalys och redogörs därför för nedan.

Deskriptiv och normativ nyhetsjournalistik

I studien *The Appearance of Objectivity: How Immigration- Critical Alternative Media Report the News*, undersöker Nygaard (2019) med kvalitativa och komparativa metoder i vilken utsträckning de invandringskritiska skandinaviska alternativa nyhetsmedierna, *Moreover*, *Document.no*, *Fria Tider* och *Den Korte Avis*, nyttjar journalistiska funktioner för att producera nyheter. Här betonar författaren ifall sajterna för en subjektiv nyhetsrapportering eller hur aktiva och framträdande de journalistiska rösterna på dessa sajter är. Gällande de journalistiska funktionerna, nyttjar den svenska sajten *Fria Tider* oftast en deskriptiv stil, vilket ger ett sken av objektivitet genom fakta, uttalanden och bakgrundsinformation (Nygaard 2019 s. 1154), något som dock inte nödvändigtvis innebär att informationen är 'objektiv' och fri från värdering i och med att ingen information kan gestaltas utan ramar, urval, framträdande och inbäddningen i ideologiska antaganden (Nygaard 2019 s. 1151). Gemensamt för sajterna är det återkommande sättet att skifta fokuset från den traditionella journalistikens vad, vart, när och vem. I stället lägger den tolkande journalistiken som ofta uppstår på dessa sajter fokus på varför händelsen skett. Genom att flytta fokuset till varför, rör sig den journalistiska passiviteten till en aktiv subjektiv röst, något som ofta tycks hänga ihop med de normativa bedömningar (åsikter) som är närvarande, som sällan ger läsarna möjligheter att dra egna tolkningar eller slutsatser (Nygaard 2019 s. 1151;1159). De normativa och dömande funktionerna är främst återkommande på de danska sajterna och riktas främst mot politiken och rättssystemen.

Ett tydligt budskap

Vad gäller den invandringskritiska prägeln som ofta definierar dessa medietyper visar studien bland annat att övervägande del av artiklarna relaterar till brott av något slag där kopplingen till migrationen dominerar alla sajter (Nygaard 2019, s. 1154–1155). Vidare framgår det att samtliga medier, trots att de använder olika journalistiska funktioner, nyttjar likartade ideologiska funktioner för att övertyga allmänheten om att skandinaviska samhällen blivit allt osäkrare på grund av invandringen, något som spätts på av den politiska eliten och rättsväsendets oförmågor att förhindra det (Nygaard 2019, s. 1147;1157). Enligt Nygaard (2019, s. 1158–1159) är det ovanligt att invandare uttryckligen tillskrivs orsaken till samhällskriser, men det underliggande budskapet är tydligt - ökad invandring bidrar till ökad brottslighet. De danska sajterna sticker dock ut där det explicit uttryckts kritik mot invandrare, specifikt muslimer, som kritiseras för att inte anpassa sig till det danska samhället. Migrationen från muslimska länder anses vara en av de ledande orsakerna till den ökade gängbrottsligheten och ett hot mot samhällets säkerhet (Nygaard 2019, s. 1157). Ett ämne denna studie avser att studera och därför är något som undersöks vidare i nästkommande avsnitt.

1.3.4 Gestaltningen av gängkriminalitet i pressen

Ett utforskat område

Amir Rostami (2017) redogjorde redan 2017 att det ägnats lite akademisk uppmärksamhet åt svensk gängkriminalitet trots att det sker en oroande utveckling av både ökning av gäng och gängrelaterat våld i Sverige. Ur ett medievetenskapligt perspektiv har svensk forskning främst fokuserat på ungdomsbrottslighet och ‘grupperingar’ (se Pollack 2001; Estrada 1999; Rostami 2017) - faktorer nära sammanvävda med den gängkriminalitet vi ser idag. Icke-svensk forskning undersöker ofta hur ‘myter’ om gäng konstrueras, upprätthålls och uppfattas i diverse medier (se Howell 2007; Hu & Dittman 2019). Följande avsnitt kommer i likhet med denna studies syfte, presentera en studie som analyserat gängkriminalitetens förekomst i pressen, men utifrån ett amerikanskt perspektiv.

Gängkriminaliteten som en ‘en kulturell metafor’

I den longitudinella och kvantitativa studien *Representing gangs in the news: media constructions of criminal gangs* (Thompson et al. 2000, s. 427;417;428) urskiljs vilka diskursiva teman som

framgår i konstruktionen av gäng i en amerikansk tidning. Resultaten pekar mot att rapporteringen om gängvåldet i tidningen återkommande målas upp som ett hot mot värdefulla institutioner och den allmänna säkerheten. Invånare i medelklassområden och välbärgade stadsdelar betraktas inte heller längre vara säkra. Vidare påvisar studien att tidningen skildrar splittrade familjer och skolor som förvandlats till slagmarker på grund av gängkriminaliteten. Lösningarna för att bekämpa gängen, menar Thompson et. al (2000 s. 428) beskrivs ske med hjälp av religion, utbildning, lag och ordning. De kriminella gängen förvandlas i tidningen till en slags 'kulturell metafor' där gängproblematiken nyttjas för att lyfta fram aspekter av andra sociala problem och används således som en slags vålnad för att föra retorik om social kontroll. Gängmetaforen, skriver författarna är det perfekta verktyget för samhällsaktörer att nyttja i strävan efter makt och social påverkan (Thompson et. al 2000, s. 428–429). Liknande tankar återfinns i svensk forskning där det framgår att frågor relaterade till brottslighet och trygghet ofta används för att driva opinion om segregation, integration och migration. Medierna betraktas vara en huvudsaklig aktör i förstärkandet av stereotypiserande bilder av samhällsproblemen för att legitimera instans för social kontroll och eskalerande repression (Andersson Schwarz & Hammarlund 2018, s. 15; Pollack 2001, s. 85).

Sammanfattningsvis gör ovanstående forskning anspråk på breda skandinaviska och brittiska kontexter främst utifrån kvantitativa metoder, vilket varken synliggör det komplexa svenska medielandskapet vad gäller IAM eller djupare kvalitativa textuella förståelser för gängkriminaliteten. Det politiska- och mediala landskapet i Sverige ser annorlunda ut än när förslagsvis Nygaard (2019), utförde sin studie. En ny regering med tillhörande förändrad kriminal- och invandringspolitik kan tänkas ha en inverkan på samtalen om gängkriminaliteten som förs i medierna, inte minst på IAM. Likaså innebär icke-svensk och utomeuropeisk forskning stora skillnader vad gäller kriminalpolitik, medielandskap såväl som attityder om samhälle och kultur. De utgångspunkter, material och slutsatser som redogjorts för skiljer sig därmed från svenska kontexter. Utifrån Rostamis (2017) påstående gällande bristande forskning, argumenteras det således för att det krävs både svenska och samtida perspektiv på gängkriminaliteten så som den ser ut idag, och hur den gestaltas i medier utifrån medievetenskapliga ansatser för att både få mer kunskap om mediers roll i nyhetsrapportering.

1.4 Syfte och frågeställningar

Syftet med denna studie är att undersöka hur gängkriminaliteten gestaltas i olika svenska nyhetsmedier. Syftet besvaras med hjälp av följande frågeställningar:

1. Vilka likheter och skillnader medietyperna emellan kommer till uttryck vid gestaltningen av gängkriminalitetens problemdefinieringar, orsakdiagnoser, moraliska bedömningar och lösningsförslag?
2. Uttrycks gängkriminaliteten genom episodiska eller tematiska gestaltningar och hur skiljer sig detta medietyperna emellan?
3. Hur kommer orientalistiska tematiker och konstruktionen av 'vi' och 'de andra' till uttryck vid gestaltningen av gängkriminaliteten och hur skiljer sig detta medietyperna emellan?

1.5 Teoretiskt ramverk

Följande kapitel redogör för de teoretiska ramverk studien avser att använda. Inledningsvis introduceras gestaltningsteorin (eng. *framing analysis*) med avstamp i Robert M. Entmans (1993) teori om urval, framträdande och gestaltningens fyra funktioner. Därefter presenteras Edward Saids (1978) teori om *orientalismen* med fokus på kulturella representationer och orientalistiska tematiker. Nämnade teorier ger möjlighet att betrakta gängkriminalitetens olika gestaltningar och dess eventuella sammankoppling med framställandet av ett 'vi' och 'de andra' i svensk nyhetsrapportering.

1.5.1 Gestaltningsteorin / Framing theory (1993)

Med argumentet att tidigare etablerade gestaltningsteoretiska ramverk inom både samhällsvetenskap såväl som humaniora inte hade en uttalad förklaring som visar på hur rammar skapas och tar sig uttryck i text, eller hur gestaltning påverkar det mänskliga tänkandet (Entman 1993 s. 51), etablerade Robert M. Entman en av de mest skildrade versionerna av gestaltningsteorin, *Framing: Toward Clarification of A Fractured Paradigm*. Entman (1993) menar att gestaltning är en dynamisk process som skapas och återfinns inom flera platser, nämligen hos kommunikátören, texten, mottagaren och kulturen (De Vreese 2005 s. 51).

Med sina tankar om gestaltning la han fokus på den grundläggande principen att gestaltning involverar både *urval* och *framträdande* (eng. *selection* och *salience*), och förklarar det så här; “Framing essentially involves *selection* and *salience*. To frame is to *select* some aspects of a perceived reality and make them more *salient* in a communicating text” (Entman 1993, s. 52). Salience, alltså framträdandet, innebär således att kommunikatören framhäver viss information som mer märkbar, meningsfull eller minnesvärd för publiken, något som möjliggörs genom placering, upprepning eller skapandet av associationer till kulturellt bekanta symboler. Ju mer något framträder, ökar också sannolikheten för att publiken uppfattar den givna informationen på ett visst sätt och memorerar det (Fiske & Taylor 1991 se Entman 1993 s. 53). Kort och koncist bestämmer gestaltningar vad människor lägger märke till, förstår och minns som ett problem, och medier som aktör har alltså möjligheten att genom gestaltning, välja specifika aspekter ur verkligheten och förstärka dem i en given kommunikativ text.

Problem, orsaker, bedömningar och lösningar utifrån episodiska och tematiska gestaltningar

I relation till urval och framträdande la Entman (1993, s. 52) också betoning på att gestaltningar ofta applicerar fyra funktioner; problem, orsak, moraliska bedömningar och lösningar. Dessa funktioner kastar ljus på vad någon gör, ofta utifrån gemensamma kulturella värden, identifierar det som skapar problemet, belyser kausala faktorer och effekter samt presenterar botemedel, behandlingar och effekter för sagda problem. Vad gäller gestaltningar inklusive dess fyra funktioner, kan dessa definieras som antingen episodiska och tematiska. Iyengar (1991) etablerade att samhällsproblem i medier kan ha huvudsakliga fokus på antingen enskilda händelser och individer (episodiska) eller ett större strukturella samhälleliga sammanhang (tematiska). Förslagsvis kan fattigdom, arbetslöshet eller till och med kriminalitet gestaltas som någon av dessa gestaltningstyper, vilket gör att diverse problem tillskrivs olika aktörer beroende på hur dessa framträder i medierna. Detta resulterar i att förslagsvis publiker kan forma opinion om enskilda individer eller grupper såväl som att politiker och större institutioner betraktas som ansvariga (Shehata 2019, s. 346).

Det är med bakgrund i de episodiska och tematiska gestaltningarna och förståelsen för hur samhällsproblem kan tillskrivas individer och grupper, och därmed skapa opinioner om människor, som följande teori, Orientalismen, presenteras.

1.5.2 Orientalismen (1978)

År 1978 publicerade Edward Said sitt banbrytande verk *Orientalism* som följaktligen, och än idag influerar sättet vi bör tänka kring och ifrågasätta västerländsk konstruktion av 'Orienten' som den ultimata 'andre'. Orientalismen är inte något som bör förminska till ett enskilt politiskt ämne, en europeisk fantasi eller en 'västerländsk' konspiration för att undertrycka den 'orientalistiska' världen. Det bör inte heller tolkas som ett forskningsområde som återspeglas i kulturen. I stället bör Orientalismen betraktas som en spridning av en geopolitisk medvetenhet, estetiska, humanvetenskapliga, ekonomiska, sociologiska och historiska texter, framställda av teorier och praktiker som möjliggjorts genom generationer (Said 2016 s. 77). Vad som är viktigt att belysa är den orientalistiska diskursens nära relation till socioekonomiska och politiska institutioner, något som dessutom är dess förutsättning, uthållighet och infiltrering i det västerländska medvetandet (Said 2016, s. 70–71). Suids teori har i grunden således förändrat sättet att betrakta Oriententen/Östlandet och har belyst de underliggande strukturer av makt, kunskap, hegemoni, kultur och imperialism som varit dolda i vad Said benämnt som en "kolonial diskurs" (Burney 2012, s. 23).

Konstruktionen av Öst och Väst

Historiskt sett har människan alltid delat upp världen i regioner något som grundas i både verkliga och inbillade egenskaper. Vad gäller linjen mellan Öst och Väst är det ett resultat av århundradets expansion i form av krig och handel, men kanske främst av allt genom tillväxten av systematiserad kunskap om Orienten i Europa. De historiska händelser och texter som uppkommit genom tiden, har alla bidragit till skapandet av hur Orienten upplevs, gestaltas och hur språket om denne formas, något som möjliggjordes och förstärktes genom koloniala erfarenheter och ett ihållande intresse för det främmande och ovanliga (Said 2016 s. 136;112). Förhållandet mellan Västerlandet och Orienten, menar Said, är ett maktförhållande av dominans och av varierande grader av komplicerad hegemoni (Said 2016, s. 69). Genom uppdelningen mellan Öst och Väst, tillåts europeisk överlägsenhet att fortsatt understrykas gentemot projektioner om den orientalistiska efterblivenheten, inte minst i relation till politik, kultur och religion (Said 2016, 71; 112). Den främre orienten har sedan antiken varit erkänd som Västerlandets stora motsats där Öst och Väst är varandras motpoler (Said 2016, s. 136). Öst nedvärderas med dess irrationalitet,

bakåtsträvanden, sensualism och despotism, medan bilden om Väst präglas av rationalitet, progressivitet och demokrati (Wikström 2009, s. 82).

Distinktionen mellan 'vi' och 'de andra'

Saids teori om Orientalismen, ligger nära historikern Denys Hays idé om Europa, tanken om det kollektiva begreppet som särskiljer 'oss' som européer från alla 'dem' som inte är det. Denna faktor kan tänkas ha blivit en av de viktigaste inom den europeiska kulturen som också möjliggjort dess hegemoniska dominans. Vad gäller Orientalen, förses denne med en specifik mentalitet, en särskild genealogi och förutfattade bestämda egenskaper som gestaltar denne som ett 'fenomen' (Said 2016, s. 115). Magin och mytologin om Orienten, menar Said är ett slags självstärkande slutet system där de (Orienterna), är vad de är *därför att* de är vad de är av ontologiska skäl, något som inget empiriskt material någonsin kan rubba eller förändra (Said 2016, s. 151). Således blir de något som bedöms likt en i domstol, något man studerar som i en kursplan, något man disciplinerar i en skola eller ett fängelse eller något man avbildar likt djur i en zoologisk handbok. När västerlandet beskrivs och betraktas som rationellt, utvecklat, humant och överlägset, blir Orienten något att frukta och kontrollera på grund av dess avvikande, outvecklade och underlägsna position (Said 2016, s. 445).

Vad gäller Orientalismen frågar sig Said (2016, s. 117), "Hur kan man beskriva alltsammans som ett historiskt fenomen, ett sätt att tänka, ett samtida problem och en materiell verklighet?" Detta är en fråga som tas i beaktande allt som denna studie fortlöper. Med hjälp av Saids teori om Orientalismen, de koloniala diskurserna och orientalistiska tematikerna, kan studien utifrån Entmans gestaltningsteori och fyra funktioner synliggöra om och hur kulturella representationer av 'De andra' återspeglas i vår tids nyhetsrapportering om gängkriminaliteten, något som belyser både ett historiskt och samtida fenomen såväl som eventuellt problem.

1.6 Analysmodell

Följande avsnitt redogör för den analysmodell som användes för att arbeta med det empiriska materialet.

Analysen av de empiriska enheterna baserades på Robert M. Entmans (1993) tanke om att gestaltningar av nyheter i medier involverar både *urval* och *framträdande* och att gestaltningar därmed baseras på principen om att vissa specifika aspekter ur verkligheten *väljs* och *förstärks* i en given kommunikativ text. Utifrån detta nyttjades Entmans (1993); Mandarani & Fedianto (2019), fyra funktioner inom gestaltning (*problemdefiniering, orsaksdiagnos & moraliska bedömningar samt lösningsförslag*) med hjälp av Iyengars (1991) princip om *episodiska* och *tematiska* gestaltningar samt Sids (1993) teori om Orientalismen. Fokus var endast artiklarnas textuella innehåll i form av text och rubriker, *inte* bildsättning eller tillhörande kommentarsfält.

Inledningsvis definierades **(1) problemet**, den viktigaste och mest grundläggande funktionen, där det lades betoning på de mest framträdande problemen gällande gängkriminaliteten som gestaltades i artiklarna. Följaktningsvis diagnostiserades **(2) orsakerna** till problemen och de *moraliska bedömningarna*, där det framhävdes vem eller vad som oftast tillskrevs orsaken och som dessutom hänvisade till de moraliska faktorer som både kunde tänkas legitimera det gestaltade problemet, och som betonade hur problemet bedömdes av skribenterna. Denna funktion precisades ytterligare och förankrades i Iyengars (1991) princip om *episodiska* och *tematiska* gestaltningar som uppvisade ifall orsaken hänfördes enskilda händelser och individer (episodisk), eller ett samhälle, institution och myndighet (tematisk). Därtill klarlades förslag på **(3) lösningar**, frekvent återkommande behandlingar för det gestaltade problemet. För att anknyta till studiens andra teori, *orientalismen*, återgavs det genomgående ifall det uppkom gestaltningar av orientalistiska tematiker utifrån ett 'vi-dem-perspektiv' i artiklarna.

1.7 Metod

I följande avsnitt presenteras valet av metod med tillhörande avgränsningar.

1.7.1 En kvalitativ gestaltungsanalys

Med avsikt att undersöka hur gängkriminaliteten gestaltas i olika svenska nyhetsmedier utfördes en gestaltungsanalys av nyhetstexter utifrån en kvalitativ ansats. Studien nyttjade en kvalitativ metod i och med dess djupgående analys av textuellt innehåll och förståelse för social relevans (Allwood 2021, s. 42). Genom att nyttja denna metodik kunde studien ta vara på rika och fylliga data för att belysa nyhetsartiklarnas ord, mening och kontextuella förståelse (såsom beteenden,

värderingar och åsikter) (Bryman 2018, s. 487). Vidare hjälpte metoden att synliggöra hur föreställningar, relationer, skapandet och upprätthållandet av vissa identiteter kom till uttryck i artiklarna (Boréus 2022, s. 182).

Att bemöta studiens syfte med hjälp av en gestaltungsanalys gav stora möjligheter att betrakta hur idéer, kultur och ideologi användes, tolkades och sammanfogades med gängkriminalitetens kontexter och fenomen för att konstruera en världsuppfattning för publikerna (Entman 1993, s. 55-56; Lindekilde 2014, s. 200). Nyttjandet av just principen om gestaltning/inramning, kastade ljus på urval och framträdande och hur dessa konstruerade argument för gängkriminalitetens problem och dess orsakssamband samt dess bedömningar och lösningar. I och med studiens storlek togs beslutet att avgränsa operationaliseringen av Entmans (1993) teori genom att endast fokusera på *texten* och *gestaltningen i nyheter*. Således gjorde denna studie varken anspråk på redaktionella kontexter, generella nyhetsvärderingar, effekter på publikerna och inte heller omfattningen av gestaltningarna, vilket hade krävt studier om redaktionerna, publikerna såväl som en kvantitativ ansats.

1.8 Material

Avsnittet redogör för studiens material, urvalsprocessen, tillvägagångssätt och en avslutande metod- och materialreflektion.

1.8.1 Strategiskt urval och komparativ metod

För att få en avgränsad, men jämförelsebar analys som var väl förankrad i studiens syfte, användes ett ändamålsstyrt urval vad gäller urvalsenheterna. Denna urvalsmetod är vanlig inom kvalitativa analyser och är en form av icke-sannolikhetsurval och bygger på principen att materialet har valts ut på ett strategiskt sätt med studiens syfte och forskningsfrågor i åtanke (Bryman 2018, s. 497). Urvalsenheterna utgör det studien benämner som IAM, invandringskritiska alternativa medier, och två nationella kvällstidningar, alla begränsade till dess webbversion. För att jämföra dessa nyttjades en komparativ metod. Det komparativa tillvägagångssättet grundades främst i att båda kvällstidningarna och åtminstone en av IAM i viss grad betraktas, vill bidra till och återger sig själva som tabloidmedier (inte dess format utan i den beteckning att de kännetecknas av lättillgängliga och slagkraftiga sensationella nyheter, ofta gällande brottsberättelser (Holt 2016a s.

127–128; NE u.å.; Bastos 2019). Vidare påvisar forskning att invandringskritiska alternativa medier inte bör betraktas som ett enskilt isolerat utrymme då innehållet som publiceras på IAM främst är “re-writes” på mainstream-mediernas publikationer, vilket sätter dem i ett beroendeförhållande gentemot mainstream-medierna, däribland kvällspressen (Holt 2016; Nygaard 2019). Vidare har dessa medietyper olika idéer om vad som bör präglade det journalistiska arbetet (Holt 2016, s. 417) och besitter olika ideologiska egenskaper och politiska beteckningar vilket gör dem intressanta att jämföra.

1.8.2 Urvalsenheter

IAM – invandringskritiska alternativa medier

Att analysera IAM grundar sig i att ämnen så som politik (37%), brott (17%), samhällsfrågor, krig och konflikter är mest framträdande på dessa sajter (Holt 2016). Tillsammans med dessa ämnen kopplas också gängkriminaliteten samman med frågor om migration och integration, något som starkt präglar IAM och dess journalistiska innehåll. Det antas att invandringskritiska alternativa medier, vid sidan av de etablerade, emellanåt har en aktiv roll i nyhetsförmedlingen vilket gör dem till ett relevant forskningsområde. De IAM som valts för denna studie är *Samnytt/Samhällsnytt* (tidigare känt som *Avpixlat*) och *Nyheter Idag*. Utöver studiens syfte, har dessa valts då de anses vara bland de största alternativa nyhetssajterna i Sverige och innehållet var lätt att tillgå.

Nationella kvällstidningar

I jämförelsesyfte har nationella kvällstidningar valts då de är riksmidier som står för den centrala rapporteringen om gängkriminaliteten. Att enskilt välja kvällstidningar och därmed exkludera morgontidningar, grundar sig bland annat i att kvällstidningar (vid forskningstillfället) trots allt var de nyhetsmedier som toppade listan över de populäraste tidningarna med störst nettoräckvidd (individer per dag) i Sverige (Ocast u.å.). Vidare särskiljer sig kvällstidningar från morgontidningar på så vis att presentationen av nyheter, rubriksättningen och bildspråksanvändningen är unik (Yussuf 2021). Forskning pekar också mot att kvällspressen i Sverige är den aktör som är överrepresenterad gällande antal artiklar om dödligt våld (Andersson Schwarz & Hammarlund 2018), ett återkommande ämne vad gäller gängkriminaliteten. De nationella kvällstidningar som valts för denna studie är *Aftonbladet* och *Expressen* med anledning av dess popularitet och inbördes olika politiska beteckning.

1.8.3 Urvalsperiod

Perioden för utvalda artiklar avgränsades och baserades på att medierapporteringen gällande gängkriminaliteten tog rejält fäste efter dödsskjutningen på juldagen 2022, som startade den gängrelaterade våldsvåg i Sverige som nådde två toppar; våren respektive hösten 2023. Med dödsskjutningen och dess efterföljande våldsdåd kom också ihållande medierapportering innan, under och efter dessa perioder. Genom att välja material mellan perioden 2023-01-01 - 2023-12-01, gavs det således gedigna möjligheter att betrakta och följa den gestaltade gängkriminalitetens problem, orsaker och lösningars uppkomst och sedermera utveckling. Tabell 1 redogör för ett översiktligt stickprov från databasen Retriever Research (mediarkivet) som uppvisar ordet gäng*s (trunkering efter ordstammen för att bredda sökresultaten) förekomst i utvalda medier under urvalsperioden. Det är dock ytterst viktigt att belysa att sökorden i denna sökning inte *bara* är kopplade till nyhetsrapportering som berör gängkriminalitet ur det perspektiv denna studie avser att undersöka.

Tabell 1.

Antal artiklar från respektive urvalsenhet som benämner ordet gäng* under perioden 2023-01-01 – 2023-12-01

Nyhetsmedier	Antal
Aftonbladet	3003
Expressen	1736
Samhällsnytt	337
Nyheter Idag	213

Källa: Retriever Research 2023

1.8.4 Tillvägagångssätt

Inledningsvis påbörjades analysprocessen genom att välja de empiriska enheterna. För att avgränsa materialet till studiens storlek och syfte genomgick samtliga artiklar från respektive nyhetsajt fyra urvalsprocesser och reducerades sedan till sammanlagt 53 artiklar, dessa innefattar 22 på Samhällsnytt, 10 på Nyheter Idag, 10 på Expressen och 11 på Aftonbladet.

1. Urval av artiklar som uppkom efter avgränsning och filtrering i Retriever research (Mediearkivet) utifrån:

- *Urvalsenhet* (Samnytt, Nyheter Idag, Aftonbladet, Expressen)
- *Tidsperiod* (2023-01-01 - 2023-12-01)
- *Mediekanal* (Webb)
- *Platser* (Sverige & svenska städer/områden)
- *Ämnen* (Brott & rättsväsende, politik, sociala förhållanden, ekonomi & näringsliv, utbildning, krig & konflikt, vetenskap & teknik samt religion & tro).

2. Urval av artiklar som nämnde gäng* på så vis att det inom en svensk kontext relaterade till gängkriminalitet utifrån studiens syfte (detta omfattar nära relaterade fenomen såsom; organiserad brottslighet och kriminella nätverk. *Inte* exempelvis löst sammansatta ungdomsgäng som begår ströfbrott, MC-gäng, populärkulturella sammanhang eller andra definitioner som faller utanför ramarna för denna studie).
3. Urval av artiklar som relaterade till studiens teoretiska ramverk och analysmodell.
4. Slutgiltigt urval grundades i att få ett så jämnt och balanserat urval som möjligt medietyperna emellan vad gäller textuellt innehåll. För att uppnå detta blev antalet artiklar från IAM emellanåt en aning högre jämfört med kvällstidningarna. Anledningen till detta var att artiklarna på IAM emellanåt var innehållsfattiga och korta, således behövdes fler för att nå nivån på textuellt innehåll som återfanns i kvällstidningarna.

Slutligt utvalda nyhetsartiklar utgjorde texttyperna; nyhetsrapportering (32 st.), ledarsida (7 st.), opinion (debatt+replik) (14 st.). (Obs! Vad som definierar de olika texttyperna skiljer sig medierna emellan). Genrevalen baserades på tre anledningar: **(1)** att studiens forskningsämne rör sig över en mängd områden (politik, kultur, religion, sjukvård, skola med mera), som **(2)** tar sig uttryck, inte bara genom nyhetsrapportering, utan även genom åsiktstunga ledarsidor, debatt och replik, likväl som **(3)** variationen av texter belyser olika ideologier som kommer till uttryck, vilket är betydelsefullt för studiens teoretiska ramverk.

1.8.5 Metod- och materialreflektion

Återkommande kritik gällande den kvalitativa forskningen är att studiens kvalitativa ansats oundvikligen i viss mån är präglad av förförståelse för fenomenet såväl som subjektiv tolkning och osystematiska uppfattningar gällande det som uppfattas som viktigt och betydelsefullt (Bryman 2018, s. 269). Den kritik som framgår av den kvalitativa ansatsen är också något som

bland annat avspeglas i det ändamålsenliga och strategiska urvalet där den ostrukturerat insamlade datan kan komma att påverkas av subjektiva bedömningar såväl som det är svårt att uppnå mättnad (Bryman 2018, s. 502). Trots att teoretisk mättnad i viss mån har uppnåtts, har mättnad gällande datan varit svår att nå. Medan materialet som har använts från IAM kan nästintill tolkas representera hela nyhetsrapporteringen om gängkriminaliteten då majoriteten av publicerat material har varit en del av urvalsprocessen, är å andra sidan utvalt material från kvällspresen endast en bråkdel av publicerat webbmaterial, och kan således, trots dess relevans för studiens syfte, inte tolkas som alltför representativt då inte alla röster som uttryckts har kunnat belysas. Gällande Entmans (2016, s. 52) fyra funktioner är det också viktigt att påtala att gestaltningar kan innefatta mer än en av alla inramningsfunktioner, men de kan också vara helt frånvarande i en text, något som kan skapa svårigheter vid analys.

2 Analys

Följande kapitel ägnas inledningsvis åt analys av IAM (Samhällsnytt och Nyheter Idag), följt av en jämförande analys av nationell kvällspress (Aftonbladet och Expressen) varav respektive sajters (1) *problemdefinieringar*, (2) *orsaksdiagnoser & moraliska bedömningar inkl. episodiska/tematiska gestaltningar*, (3) *lösningsförslag* kategoriseras, medan (4) *orientalistiska tematiker* analyseras löpande genom avsnitten. Avslutningsvis utmynnar kapitlet i ett diskussionsavsnitt som relateras till den tidigare forskningen och *orientalismen*. De gestaltningar av gängkriminaliteten som återges i följande avsnitt är de som utifrån Entmans (1993) fyra funktioner kan tolkas som mest framträdande, alltså de som är frekvent återkommande och ges mest utrymme på nyhetssajterna.

2.1 IAM - Samhällsnytt och Nyheter Idag

2.1.1 Problemdefiniering

Samnytt och *Nyheter Idag* delar emellanåt likartade definieringar vad gäller gängkriminaliteten och dess problem, speciellt den generella lägesbeskrivningen som pekar mot att gängkriminaliteten bör betraktas som ett akut växande problem som påverkar Sveriges välstånd. Situationen och våldet målas upp som ett krig med en ny typ av intensitet som aldrig tidigare skådats där Stockholmsregionen beskrivs som en arena för dagliga skjutningar och sprängdåd (Sadé 2023).

Följande citat från utländska mediars uppseendeväckande rapportering visar hur dessa sajter ytterligare trycker på att skapa en bild av ett eskalerat läge som inte går hand i hand med den önskade Sverige-bilden; ”En rik nation känd för sina progressiva värderingar... brottas med en av de högsta nivåerna av dödsskjutningar i Europa” där det uppstår förödelser som liknar ”en krigszon” vilket dem menar vanligtvis är ”något du ser på nyheterna från Afghanistan” (Dagerlind 2023). Vidare beskrivs det hur ”respektabla stadsdelar” som tidigare varit trygga från skott och bomber, nu är i farozonen. Det forna Sverige som internationellt föredöme, anses vara nära ett sammanbrott, likt ”vilda västern” där släktingar och oskyldiga nu dödas (Dagerlind 2023; Nilsson 2023).

Specifika problemdefinieringar

Utöver gängkriminalitetens generella problembild, framträder också dess problematiker på båda sajterna, men främst på *Nyheter Idag*, utifrån specifika problembeskrivningar och händelser. Här riktas bland annat ljus på faktumet att andra brott såsom bedrägeri, skadegörelse och stölder bortprioriteras när fokuset på den grova och gängrelaterade kriminaliteten blir så pass omfattande (Dagnå 2023), och att nämndemän inom rättsväsendet trakasseras av gängkriminella på jobbet eller i hemmen till följd av den våldsamma gängbrottsligheten (Dagnå 2023). Vidare tycks gängen infiltrera samhället på djupet, genom bland annat välfärdsbrott som tar sig uttryck genom gängens intåg inom vården, familjeverksamheter och för verksamheter tillägnade ensamkommande flyktingbarn. Medan narkotikahandeln, som starkt är förknippade med de kriminella nätverken, beräknas omsätta omkring 3 miljarder årligen, tycks de organiserade välfärdsbrotten uppnå en dubblering. ”Samma gäng som gjort sig känt för dödsskjutningar och dödliga bombdåd har alltså en rejäl fot inne i offentliga verksamheter som vård- och vaccinationscentraler och omsorg om ”ensamkommande flyktingbarn” (Dagerlind 2023).

Invandringskritiska problemdefinieringar

Den mest påtagliga och till synes underliggande problematiken som genomsyrar sajterna går dock att relatera till deras ideologiska och invandringskritiska hållning. Problemdefinieringarna genomsyras starkt, främst på *Samnytt*, av populistiska och främlingsfientliga tankegångar där konstruktionen av 'de andra' är påtaglig. Platserna där gängvåldet återfinns benämns återkommande som ”invandrardominerade problemområden” (Dagerlind 2023) och aktörerna som

gestaltas benämnas oskiljaktigt som förövare med “utomvästlig asyl- och invandrarrelaterade bakgrund” (Dagerlind 2023; Dagerlind 2023). Inte sällan framhävs också förövarnas nationella eller etniska ursprung som citatet visar; “Offret har i likhet med de misstänkta gärningspersonerna utomvästlig (afrikansk) invandrabakgrund.” (Dagerlind 2023). Gemensamt för flera artiklar är både det manifesta och latent gestaltningarna av ett vi-dem-perspektiv. Ibland uttrycks detta explicit, vilket följande citat påvisar; “vi är inte lika” (i relation till integrationen) (Ekeroth 2023), medan det emellanåt döljs i rubriksättning, ingresser eller avslutande sammanfattningar som gång på gång påpekar brottslingarnas utomeuropeiska bakgrund. Här återspeglas Saids (2016) tankar om särskiljandet mellan ‘oss’ som européer och ‘dem’ som inte är det - Öst och Väst med deras invånare, blir här varandras motpoler, något som uttrycks allt tydligare vad gäller orsaksdiagnoserna och de moraliska bedömningarna.

2.1.2 Orsaksdiagnoser och moraliska bedömningar

Orsaksdiagnoserna som kommer till uttryck på *Nyheter Idag* och *Samnytt* är emellanåt lika, men med betoning på att detta görs med olika styrka och skiftande fokus på episodiska och tematiska gestaltningar. Gemensamt för dessa sajter är att orsakerna kan tänkas kategoriseras utifrån två framträdande diagnoser: ansvarslös, ofta vänsterorienterad politik samt massinvandring och invandrare. Angående de moraliska bedömningarna är det tydligt att moraliska faktorer framträder när de kan tänkas ligga som förklaring till gängkriminaliteten, vilket gör att de går hand i hand med orsaksdiagnoserna, men här med fokus på moral och kulturella värden. Denna funktion är oerhört tydlig på *Samnytt*, med starka episodiska gestaltningar och uppenbara referenser till invandrare, tanken om 'de andra' och den emellanåt den tydliga gränsdragningen mellan ‘vi’ och ‘dem’, medan funktionen inte alls uppkommer på *Nyheter Idag*.

Ansvarslös politik

Gällande den misslyckade och ansvarslösa politiken tolkas orsakerna på *Nyheter Idag* bland annat vara brist på självvranssakan och ansvarstagande bland makthavare och opinionsbildare såväl som Sveriges vägval gällande utformningen av invandringspolitiken (Sadé 2023). Den politik som ofta kritiserar är främst den som är ur sprungen ur den rödgröna regeringen, något som främst gestaltas genom att återge artiklar från mainstream-medierna. Exempelvis skildras det att både en S-profil och en krönikör från Expressen, som båda bör vara trogna sitt eget sitt parti eller sina tidigare

politiska ståndpunkter, nu tycks byta sida och sågar det egna partiet och den rödgröna kriminal- och invandringspolitiken som beskrivs få sig en “rejäl avhyvling”. Vänsterns betoning på samhällets skuld, uppmålandet av individer som offer för strukturella socioekonomiska omständigheter, misslyckad integration och nekande av massinvandringen som orsak (Dagerlind 2023; Dagerlind 2023) slås ned, dementeras och kritiseras hårt.

Massinvandring och invandrare

Den orsaksdiagnos som främst kommer till uttryck, både explicit och dolt, faller mest i linje med dessa sajters retorik - den ansvarslösa massinvandringspolitiken. Invandringen är den orsak som tveklöst ges mest utrymme och betonas. Detta uttrycks emellanåt återhållsamt på *Nyheter Idag* men tydligt på *Samnytt*. På *Nyheter Idag* tydliggörs det att ökad invandring från Mellanöstern, östra Afrika och främre Asien inte nödvändigtvis *måste* leda till det aktuella gängkriget men att det utgör en väldigt stor risk (Sadé 2023), men samtidigt återges det dock i en intervju med den norske polischefen Arne Jørgen Olafsen, att invandringspolitiken pekats ut som en primärt avgörande faktor till gängkriminaliteten. Sveriges liberala asylinvandring tolkas bidra med kulturell mångfald men också kriminalitet (Dagnå 2023) vilket gör att Sverige tycks ha gått och blivit “en socialbyrå för hela världen” (Sadé 2023). Till skillnad från *Nyheter Idag*, när skuldbeläggandet på invandringen en ny nivå på *Samnytt* och appliceras även på individer och grupper, något följande citat påvisar; “Hade vi inte tagit hit *dem* hade vi inte haft problemen.” (Ekeroth 2023). Från att gängkriminaliteten gestaltats tematiskt uppstår således episodiska gestaltningar med starka förankringar i moraliska och kulturella värden. Här återges gängkriminaliteten vara ett “strikt importerat problem” (Ekeroth 2023) av “...våldsbenägna unga män härstammande från klanbaserade skurkstater” och “främmande och tokreligösa kulturer” (Johansson 2023; Johansson 2023). Något som i samspel med Socialdemokraternas politik, ska ha gett svenskarna en smak av hur stora delar av resten av världen ser ut med dess misär, otrygghet, fattigdom, intifador och fulhet (Ekeroth 2023).

Genom dessa uttryck, tycks det till viss del uppstå av den typ av särskiljning mellan Öst och Väst som Said (2016) talar om. En europeisk överlägsenheten genomsyrar de invandringsrelaterade orsaksdiagnoser där det rena, progressiva och demokratiska Väst sätts i kontrast mot misären, fulheten och irrationaliteten i Öst. Enligt skribenterna på *Samnytt* är de underliggande moraliska värderingarna centrala för förståelsen för gängkriminaliteten, där den egna karaktären och

självkontrollen betraktas spela en betydande roll (Dagerlind 2023). De invandrargrupper som kommer på tal i relation till gängkriminaliteten återges kunna ha en polerad yta, men att under den genomsyras dessa individer oftast av kultur, värderingar och mentaliteter, specifikt en "roffarmentalitet" (Ekeroth 2023; Dagerlind 2023). Något som synliggör tydliga paralleller till hur Said (2016, s. 115) beskriver att Orientalen gestaltas och hur denna förses med just en typ av mentalitet och inte minst förutfattade bestämda egenskaper. De etniska svenskarna lyfts som fredliga och gemytliga (Ekeroth 2023) och Sveriges värderingar, fredliga mellanmännsliga relationer, demokrati, rättssamhälle, sekularism och välstånd, betraktas stå på spel ifall den demografiska förändringen, som möjliggörs genom invandring, fortskrider (Johansson 2023). 'De andra' beskrivs gång på gång som invandrargrupper från Mellanöstern och Afrika som med sin aggressivitet domderar, dominerar och kontrollerar offentliga platser (Ekeroth 2023), eller som eritreaner som har kommit hit med sina "afrikanska stamkrig" från jägar- och samlartiden som inte skiljer sig mycket från när gruppen "inte alltför länge sedan sprang runt i bastkjolar eller höftskynken med spjut i händerna." (Dagerlind 2023). Dessa gestaltade aktörer förklaras varken bete sig modernt eller västerländskt (ibid). I stället betecknas dessa människor som annorlunda, efterblivna, ociviliserade och outvecklade, något som betraktas utifrån ramar som konstruerats utifrån biologisk determinism och moralisk-politiska proklamationer (Said 2016, s. 324), de tycks helt enkelt beskrivas som de gör *därför* att dem är det av ontologiska skäl (Said 2016, s. 151). I det västerländska samhället tillskrivs dem exempelvis som brottslingar, sinnessjuka eller fattiga (Said 2016, s. 324), vilket är tydligt gällande gestaltningen av gängkriminaliteten. Denna tonalitet och retorik verkar sakna motstycke och löper som en röd tråd genom artiklarna på *Samnytt*, något som ständigt påminner om att förövarna bör särskiljas från 'oss' och att nationen Sverige med dess etniska invånare är överlägsen 'de andra'.

Tematiska och episodiska gestaltningar

Sammantaget tycks orsakdiagnoserna och de moraliska bedömningarna uttryckas både tematiskt och episodiskt. De tematiska gestaltningarna återfinns i den gedigna diskursen om institutionella misslyckanden, både inom regeringen, den vänsterorienterade politiken, något som tycks återkomma på båda sajter, men uttrycks olika. Det episodiska gestaltningarna tar sig uttryck främst inom de moraliska bedömningarna genom att orsakerna tillskrivs invandrare, både i form av specifika förövare som gestaltas med härkomst (i de enstaka fall då nyhetsrapporteringen berör

specifika brott), och som grupp - 'de andra' som inte anpassar sig eller delar 'våra' goda värderingar och moral i Väst, vilket endast framkommer på *Samnytt*.

2.1.3 Lösningförslag

De gestaltade lösningar som framträder i artiklarna på IAM syns likt de moraliska bedömningarna, tydligast på *Samnytt*, men de likheter som framträder sajterna emellan kan kategoriseras utifrån vad studien kan benämna som (1) förlöjligade lösningar och (2) "Alexanderhugg", för att nyttja återkommande retorik inom materialet (Ekeroth 2023) (begreppet antyder drastiska sätt att lösa ett problem och anspelar på Alexander den stores sätt att lösa den gordiska knuten med ett svärd (NE u.å.)).

Förlöjligade lösningar

Förstnämnda förslag präglas av vad enligt främst rubriksättningar, kan tolkas som "enkla" lösningar som ofta återges komma från 'statsmedier', etablissemangen eller den vänsterorienterade politiken. På *Samnytt* gestaltas förlöjligt betonade lösningar i rubriker som "Fika ska stoppa gängvåldet" (Nilsson 2023) och "'Hård press" på gängkriminella – ska tvingas delta i gruppsamtal och äta pizza", där *Sluta Skjut*, ett samarbete polisen, kriminalvården och Malmö Stad återges som en metod där;

Grovt kriminella invandrare (bjuds) på pizza i grupp och får medan de mumsar lyssna på en föreläsning om att det är dumt att skjuta ihjäl varandra avrundat med en vädjan om att i framtiden låta bli det. (Dagerlind 2023)

På Nyheter Idag kritiserar också Socialdemokraternas och vänsterns krav på ledarskap med kraftfulla åtgärder, avpolitisering av våldet och vapenamnesti, något som inte sker uttryckligen från skribenternas håll men som möjliggörs genom att publicera tweets från likasinnade;

Kan vi inte börja med att prata om ledarskapet under säg 2014–2022? Det vill säga det ledarskap som har lett fram till (gett fri lejd för?) det som sker nu. En omfattande våldsam organiserad brottslighet över hela landet dyker inte upp över en natt.

Har någon ringt kurdiska räven och informerat honom om att han och hans kumpaner snart kan lämna in sina vapen? (Nilsson 2023; Nilsson 2023)

“Alexanderhugg”

De lösningsförslag som kommer från vänsterorienterat håll misskrediteras ofta och genom att göra detta stärker sajterna också sina egna politiska och ideologiska hållningar som de absoluta. Detta är något som framträder extra tydligast genom att också låta berättelser som stärker deras teorier framträda genom Alexanderhugg, som grundas i “ordentliga” lösningar såsom ett "paradigmskifte" inom kriminal- och migrationspolitiken. Detta innefattar åtgärder i form av anonyma vittnen, beslagtagande av kriminellas tillgångar såväl som sänkt straffrättsålder till 13, 12 eller 11 års ålder. Vidare framträder också regeringens och Sverigedemokraternas förslag om bland annat skärpning av straffskalor, dubbla straff för gängkriminella, avskaffning av mängdrabatt och avlyssning. (Kristoffersson 2023; Nilsson 2023; Dagnå 2023). Idén om Alexanderhugg förstärks ytterligare och når nya nivåer när det framträder skarpladdade förslag såsom ungdomsfängelser för 14 åringar (Dagerlind 2023), idén om att låta civila bära vapen, (Nilsson 2023; Nilsson 2023), Sverigedemokraternas och nu mot mångas förvåning Socialdemokraternas önskan om att sätta in militärt medel i kampen mot de våldsbejakande kriminella gängen (Dagerlind 2023; Nilsson 2023), eller återinförandet av dödsstraff som hälften av alla svenskar påstås vara för (Dagerlind 2023).

Avslutningsvis presenteras en långsiktig lösning, den som går mest i linje med den retorik och de ideologiska riktningar som genomsyrar dessa invandringskritiska alternativa medier - att upphäva medborgarskap och inordna massutvisning av människor som “Sverige skulle varit bättre utan” (Ekeroth 2023), som citaten visar;

Lösningen för att slippa detta är inte alls komplicerad. Det är bara att samla ihop de 200 gripna eritreanerna, köra ut dem till Arlanda och sätta dem på ett flygplan tillbaka till hemlandet, lämna av dem och säga: ”Varsågod, här kan ni stamkriga er trötta tills ni mognar till insikt om att det finns mer civiliserade konfliktlösningsmetoder. Till dess håller ni er borta från vårt Sverige.” Att frånta dessa afrikanska stamkrigare sina eventuella svenska uppehållstillstånd och medborgarskap är heller inte svårt. (Dagerlind 2023).

2.2 Nationell kvällspress - Aftonbladet och Expressen

2.2.1 Problemdefiniering

De generella problemdefinieringarna som framträder på *Aftonbladet* och *Expressen* går att i stora drag att förlika med dem som återfinns på IAM, i synnerhet till den grad att Sverige skildras som ett land i kris. Sammantaget pekar nyhetsrapporteringen i kvällspressen mot att det traditionellt lugna Sverige beskrivs som både ett skräckexempel, och likt IAM, ett vilda västern, där parallellerna till Kongo- Kinshasa eller Sudan förskräcker (Jenny Martorell/TT 2023). Sverige tycks ha blivit en plats där “vanliga bostadshus i ett rikt västerland i fredstid” tar till skada genom sprängningar (dos Santos 2023), och ytterligare en skribent påtalar att bilderna från Uppsala får honom att undra ifall kriget kommit till Sverige då huset på bilderna lika gärna hade kunnat träffas av en rysk missil. Det hänsynslösa våldet som breder ut sig menar han, påminner honom om terrorism (Hansson 2023). Citatet visar;

Dåden präglas av stor brutalitet och total hänsynslöshet. De sprider en enorm rädsla och otrygghet bland vanliga människor. Känslan numera är att våldet kan drabba vem som helst, var som helst. Det handlar inte längre bara om utsatta områden. Ingen går längre säker (Hansson 2023)

Barn och unga

Bland de mer generella problemdefinieringarna finns det ett återkommande ämne som tar sig uttryck bland skribenterna i kvällspressen, något som skiljer sig tydligt från IAM, nämligen fokuset på barn och ungdomar, som till största del utgör både brottsoffer och förövare. Gängen beskrivs utkämpa blodiga krig via minderåriga ombud vilket har gjort att Sverige nu beskrivs som en begravningsplats för unga (Al-Khameesi 2023; Ugglå/TT 2023).

I ett av världens rikaste och fredligaste länder har vi fått en generation pojkar, ofta bara 11–12 år gamla, som rekryteras in i narkotikahandeln. De handskas med droger, pengar – och tunga vapen. (Sima 2023)

Kriminella fjortonåringar beskrivs nu bära skyddsväst och vapen, vilket i sig tycks vara ett problem för att hjälpa dessa gärningsmän som blir allt yngre och yngre; “Våra modeller har byggt på unga med högre kognitiv förmåga att förstå konsekvenser. Det här kräver något helt annat.” (Ugglå/TT 2023). Det som sker, liknar mer grooming än rekrytering, där barn från tidig ålder vistas i

destruktiva miljöer och genom hot och våld tvingas till det kriminella livet (Uggla/TT 2023; Hjertén 2023). Sättet barnen lockas in i de gängkriminaliteten liknas med sätten barnsoldater rekryteras i krig, och det har gått så pass långt att; “barn skjuter barn, men också att anhöriga och helt oskyldiga faller offer för denna brutala verklighet” (Hjertén 2023; Jomshof 2023). Faktumet att gängkriminaliteten i dagsläget främst rör sig om barn som gått från att förvara vapen och hålla vakt till att mörda (Hjertén 2023), är något som följaktningsvis genomsyrar de fyra funktionerna i kvällspressen, på liknande sätt som orientalistiska tematiker präglade innehållet på IAM.

2.2.2 Orsaksdiagnoser och moraliska bedömningar

De mest frekvent återkommande orsaksdiagnoserna på Aftonbladet och Expressen går att förlika med varandra och lägger en nästintill ensamt fokus på tematiska gestaltningar vilket gör att orsakerna främst kan kategoriseras utifrån en misslyckad migrations- och integrationspolitik. De moraliska bedömningarnas framträdande och episodiska gestaltningarna är begränsade i kvällspressen med undantag för de få tillfällen då främst unga som grupp och deras moral beskrivs som eventuell orsaksdiagnos. Således uppstår här påtagliga skillnader med IAM.

Misslyckad migrations- och integrationspolitik

De faktorer som anses ha varit drivande i framkomsten av gängkriminaliteten tillskrivs främst Socialdemokraterna som återges ha det största ansvaret för den krigslikande situation som breder ut sig, men också andra partier som generellt inte tycks tagit frågorna på tillräckligt stort allvar, såväl som oreglerad invandring från avlägsna kulturer (Uggla/TT 2023; Jomshof 2023).

På Aftonbladet beskrivs det hur skandinaviska politiker statuerar Sverige som exempel för att nyttja gängvåldet som ett politiskt slagträ av partier för att minska på invandringen (Jenny Martorell/TT 2023) något som syns tydligt i hur gängkriminaliteten gestaltas, i synnerhet som orsaksdiagnos. På *Expressen* tar Jimmie Åkesson (SD) ton och skriver att Sverige, känt som det lugna och trygga landet i norr präglad av dess vackra natur med skogar, fjäll och öppna landskap och dess utmärkande samhörighet gällande kultur nu hotas av ett “mångkulturella experiment” och ett “politiskt övergrepp” på det svenska folket och samhället (Åkesson 2023). Med det “mångkulturella experiment” Åkesson talar om, åsyftar han invandringen, en återkommande orsaksdiagnos i båda medietyper. Gängkriminaliteten beskrivs med dess krigslikande situation

som ett "importerat problem" (Jomshof 2023), en beskrivning som också återfinns på IAM, och diskussionerna om "bristande integration" tycks vara en bortförklaring. Bristande integration, skolesegregation och utanförskap, kommer inte utan massinvandring, utan är ett resultat av det (Åkesson 2023). Omfattningen av dessa migranter och *vart* dessa är ifrån tycks vara grundbulten till varför våldet ser ut som det gör (Åkesson 2023). Åkesson skriver; "...massinvandringen är uppenbart den absolut största orsaken till de oerhört allvarliga problem som det svenska samhället i dag står inför.", "100 procent av våldet har bara att göra med migrationen" (Moreno & Åkesson). När orsakerna manifest tillskrivs migrationen, framgår det dock latent att hela samhällsgrupper, i flesta fall invandrare, också tolkas som orsaken, uppstår kritik från skribenter på både Aftonbladet och Expressen. Muharrem Demirok (C) skriver på Expressen; "För honom (Jimmie Åkesson) är det viktigare att få behålla konflikten mellan vi och dom, mellan invandrare och svenskar." (Demirok 2023). Något som vidare stärks av en av Aftonbladets skribenter; "I Sverige skiljer vi på folk. Vi skiljer på plats. Vi skiljer på barn. Och så länge vi gör det kommer de minst värdefulla att dödas" (Ringskog Ferrada-Noli 2023). Konstruktionen av ett 'vi' och 'dem' är svag i respektive kvällstidningar, i synnerhet på Aftonbladet, utan kan främst tolkas som latent i och med ovanstående citats yttranden, något som enskilt är de tillfällen då svaga orientalistiska tematiker tar sig uttryck.

Tematiska och episodiska gestaltningar

De diagnoser och bedömningar som framträder i kvällspressen kan både liknas med och särskiljas från IAM utifrån de sätt gängkriminaliteten gestaltas episodiskt eller tematiskt. De tematiska gestaltningarna som tar sig uttryck genom kritiken och ansvarstillskrivningen gentemot regeringen, politiska partier och samhällsliga institutioner är tydligt och frekvent återkommande inom båda medietyperna. Utifrån de episodiska gestaltningarna tycks dock rapporteringen i kvällspressen fokusera på de gängkriminella utifrån dess ålder, att dem är barn och unga oberoende av dess etnicitet, tillskillnad mot IAM som främst tycks betrakta de kriminella utifrån just dess etniska och nationella härkomst. Ihop med de episodiska gestaltningarna uttrycks svaga referenser till de ungas låga moral och svaga självkontroll som orsaker, regler beskrivs betraktas av de unga som oviktiga och vuxnas närvaro är bristande, "du gör vad du har lust med utan att det blir några konsekvenser." (Gissén 2023). Värderingar och sociala sammanhang är starkt bidragande faktorer till gängkriminaliteten, de kriminella som föds i Sverige, tycks enligt en skribent mentalt leva i en

annan del av världen, där den främsta identiteten återfinns inom gängen eller klanerna (Kärrholm 2023; Moreno & Åkesson 2023)

2.2.3 Lösningförslag

Likt orsaksförklaringarna rör sig de lösningar som framträder på Aftonbladet och Expressen sig mellan två läger, här rör det sig om (1) kriminal- och invandringspolitiska åtgärder, likt lösningarna som presenteras på IAM, men ackompanjeras av det som är unikt för kvällspressen, de (2) sociala insatserna som betonar de gängkriminellas ålder.

Kriminal- och invandringspolitiska åtgärder

Tal om ett paradigmskifte uppkommer i kvällspressen, likt den typ som nämns på IAM som domineras av kriminal- och invandringspolitiska åtgärder. På Expressen tar sig detta uttryck genom att betona bland annat uppskruvade straffskalor, avskaffning av mängdrabatt, kameraövervakning, buggning av människor som inte är misstänkta för brott såväl som att polisen måste återta våldsmonopolet (Kärrholm 2023; Jomshof 2023; Dahlberg 2023) Framträder gör också Sverigedemokraternas förslag på livstids fängelse för 13-åringar. En skribent på Aftonbladet återger Jimmie Åkessons tankar gällande förslaget, och Hanif Bali stödjer i sin artikel på Expressen förslaget;

Är man tillräckligt gammal för att begå ett grovt våldsbrott, då är man också tillräckligt gammal för att ta konsekvenserna för det brott som man begått. Och då tycker jag inte att ålder i sig har så stor betydelse. (Svahn/TT 2023)

Det är tydligt att omdömeslösa barn som dragits med i gängens våldskulter måste låsas in tills deras hjärna är färdigvuxen... Tio år på en institution är lagom lång tid både för gatan att glömma ditt namn och för dig att hinna komma ifatt en yrkeslinje. (Bali 2023)

Åtgärderna tar sig också uttryck genom förslag på utvisning och minskad invandring, sker i betydligt mindre omfattning än på IAM. I kvällspressen återges dock den pågående invandringen sakna motstycke och har lett till socialt, kulturellt och ekonomiskt utanförskap vars effekter är en gäng- och klanmentalitet (Kärrholm 2023). Här tycks invandringen behöva minska kraftigt för att uppnå social stabilitet, såväl som en fungerande integration, men med mindre invandring kan den "brutala gängkriminaliteten bli en historisk parentes" (Kärrholm 2023).

Sociala insatser

Många av de lösningsförslagen som presenteras liknas med IAM:s retoriker, att de gängkriminella, som ofta är barn eller tonåringar, är problem som ska lösas. Men parallellt med detta och de kriminal- och invandringspolitiska åtgärderna, uppkommer även kritik mot dessa och tillhörande förslag om sociala insatser med primärt fokus på barnen. Majoriteten av de hårda förslag som framförts möter kritik, förslagsvis de om ungdomsfängelser och att gängkriminella (som är barn och ungdomar) ska betala för vården de själva behöver och orsakar, vilka följande citat påvisar;

Det är bara Sverige och diktaturer som bygger fängelser, det är något som inte är rätt här. Självlklart ska vi straffa människor som begår brott, men vi kan inte sätta barn i fängelse. (Uggla/TT)

Så enkelt och så brutalt att peka på en tonåring indragen i en våldsspiral och säga: den där är inte värdig vårdens insatser, den där borde få betala själv... svaret vi måste ge våra attitydmätande politiker är att alla liv räknas, vartenda ett, oavsettandel och kostnad för staten. För om inte alla räknas, då räknas snart ingen. (Selberg 2023)

Populism som i det här fallet i form av hårdare straff är värd mer än vissas liv. Det är inte ”det” som ”måste upphöra”. Det handlar om konkreta förändringar från högsta ort. (Ringskog Ferrada-Noli 2023)

Frågan om skärpta straff för minderåriga är ovana marker i svensk debatt. Här finns en stark tradition av att värna barns rätt, att se barn som sina egna individer och med särskilda rättigheter... Men med dagens snabba pendelrörelser i debatten gäller det nu att vara varsam. (Andersson 2023)

De sociala insatserna betonar att barnen måste mötas som “...offer, inte som kriminella och förövare för att de plötsligt rör sig i en kriminell miljö. Det handlar om barn som blir utnyttjade.” (Uggla/TT). Lösningen? Släppa ilskan mot barnen. Låt oss själva förlåta dem. Implementera riktade insatser bortom det enskilt polisiära, ta hjälp av lokalsamhället för rehabilitering, nyttja skolan som en motkraft (Hjertén 2023; Uggla/TT 2023). Något som styrks av andra skribenter; “Att jobba med sociala insatser för att förbättra livssituationen i utsatta områden är det som gett både högre uppklärningsprocent och brottsförebyggande effekt.” (Ghazale 2023) och att “grunden

i det långsiktiga, brottsförebyggande arbetet måste gå ut på att stärka moralbildningen och att motverka att miljöer normaliserar brott.” (Kronqvist 2023). Lösningförslagen innefattar bland annat ekonomiskt stärkta skolor och fritids, slopa idéerna om lågaffektivt elevbemötande, öka den sociala blandningen i utsatta områden (Kronqvist 2023). Avslutningsvis skriver en skribent i Aftonbladet om rädslan “Att barns rättigheter ska bli något barn kan mista, precis som med medborgarskapet. Att de kommer att kasta ut barnbegreppet med badvattnet.” (Andersson 2023).

2.3 Diskussion

Sammantaget visar analysen att politik, lag och ordning, samt invandring utifrån tematiska gestaltningar dominerar hur problem, orsaker, moraliska bedömningar och lösningar presenteras i båda medietyperna. Gemensamt är också sättet som den förändrade Sverige bilden beskrivs utifrån ett krisartat läge, genom att förslagsvis förlika situationen med krigshärjade områden och ett vilda västern. De problemdefinieringar som uppdragats ur respektive medietyper, oavsett om de är IAM eller kvällspress, går båda att liknas med Nygaards (2019 s. 1147;1157) förklaring att de alternativa medierna, oberoende av vilka journalistiska funktioner som nyttjas, gemensamt övertygar allmänheten om att samhället är alltmer osäkert på grund av invandringen likväl som att politiken och rättsväsendet misslyckats i kampen mot problemen. Och likt de amerikanska tidningarna som analyserats av Thompson et al. (2000), tolkas det att ingen, med betoning på medelklass och välbärgade områden, är längre säker och kan undgå våldet.

Unikt för kvällspressen är dess fokus på att det i grund och botten rör sig om barn och unga, något som uttrycks tematiskt genom att tillskriva politiken och samhället. Ett faktum som skiljer sig från de typiska stilgrepp inom pressen som enligt Greer & Jewkes (2005) främst domineras av 'otherness' som primär orsaksdiagnos. Sätten som gängkriminaliteten beskrivs gestaltas i utländska tabloidtidningar utifrån tidigare forskning, tycks alltså ha mer likheter med de svenska invandringskritiska alternativa medierna än den nationella kvällspressen. Trots att skuldbeläggandet och orsaksdiagnoserna gestaltas tematiskt och tillskrivs regeringar och institutioner i stor utsträckning även på IAM, är kanske starkast och mest påtagligast av allt, orsaksdiagnoserna och dess tillskrivning på invandrare. Nygaards (2019) studie pekade mot att den journalistik som uppkommer i svenska invandringskritiska alternativa medier sällan nyttjar tolkande normativa journalistiska röster, vilket denna studie i stället påvisar det motsatta,

åtminstone vad gäller *Samnytt*, där fokuset snarare ligger på vem och varför, än på den traditionella journalistikens vad, vart, och när som främst dominerar *Nyheter Idag*.

Orientalistiska tematiker – fenomen, problem och verklighet

Hur kan man då beskriva gestaltningen av gängkriminaliteten och dess emellanåt nära sammanfogning med orientalistiska tematiker som ett historiskt fenomen, ett sätt att tänka, ett samtida problem och en materiell verklighet (Said 2016, s. 117)? Sätten som gängkriminaliteten stundtals har kommit att nästintill enskilt gestaltats på IAM, kan tänkas ha påverkats av bland annat medieprioriteringar, kulturella trender och politiska strömningar, i synnerhet kriminalpolitiska sådana, som Greer & Jewkes (2005, s. 21) talar om i sin studie. Som ett historiskt fenomen, säger således närvaron av orientalismen i nyhetsrapporteringen något om det svenska politiska- och mediala landskap som tar sig uttryck vid denna period. Said (2016, s. 184) uppmärksammade det nära sambandet mellan just politiken och orientalismen, att idéer om Orienten, såväl som Orientalen, kan användas i politiska syften, inte minst när världen står inför ödesmättade och viktiga frågeställningar, som i detta fall - gängkriminaliteten som samhällsproblem. I dessa lägen används karikatyrer av Orienten flitigt och återfinns med råge i pressen och populära föreställningar (Said 2016 s. 199), och kanske är åtminstone de invandringskritiska alternativa mediernas nyhetsrapportering en indikation på detta. Sättet som gängkriminella porträtteras som fullständigt avskilda gentemot anständiga människornas sociala, kulturella och moraliska värld, i Greer och Jewkes (2005) studie, återfinns likaså här. Likt Thompson et.al (2000), Andersson Schwarz & Hammarlund (2018) och Pollack (2001) studier, tycks gängkriminella nämligen nyttjas som en 'kulturell metafor' för att åskådliggöra andra sociala problem vilket inom denna kontext främst kan tolkas som invandring och integration. Här, likt nämnda studier, skapas stereotypiserande bilder av samhällsproblemet för att kunna nyttja gängkriminaliteten som politiskt maktmedel.

I uppkomsten och konstruktionen av de orientalistiska tematikerna som tolkas finnas i nyhetsmedierna, är en typ av fientlighet inneboende i uttryckandet av 'vi' (västerlänningarna) och 'de' (orientalerna) som oundvikligen, och kanske medvetet för den delen, begränsar det mänskliga mötet mellan kulturer, traditioner och samhällen, och som i stället uttrycker polarisering (Said 2016, s. 120). Med en viss vilja och avsikt att kontrollera det som uttrycks som annorlunda (Said 2016, s.78), i de fall då invandrare som grupp gestaltas som problemet, konstrueras och

upprätthålls olika typer av makt. Däribland en typ av moralisk makt, som skapar uppfattningar om vad 'vi' gör respektive vad 'de' inte kan göra eller kan förstå på det sättet 'vi' kan. Något som här kommit till uttryck genom de självstärkande system Said talade om, att invandrargrupperna som tycks dominera de kriminella nätverken är vad dem är utifrån var dem kommer, oberoende av deras förutsättningar, något som aldrig kan rubbas eller förändras. Denna politiskt-intellektuella kultur menar Said, i mångt och mycket egentligen har mindre att göra med Orienten än med 'vår' värld. (ibid.) - i detta fall det svenska samhället.

När gängkriminaliteten skakar om Sverige är IAM:s sätt att gestalta gängkriminaliteten episodiskt, deras återkommande konstruktion av ett 'vi' och 'dem' samt demoniserandet av gruppen invandrare och dem med utrikes bakgrund, gentemot det fredfulla Väst, *ett* budskap tydligt; "För att helgon skall förbli helgonlika, måste de främmande bli syndabockar" (Kearny 2003 i Hellström & Petersson 2004, s. 9).

3 Sammanfattning och slutsatser

Genom en kvalitativ gestaltungsanalys har denna studie, med avstamp i orientalismen, undersökt hur gängkriminaliteten gestaltas i olika svenska nyhetsmedier. Analysen pekar mot flertalet likheter och skillnader medietyperna emellan, men för att konkretisera detta specificeras och presenteras de mest framträdande. Sammanfattningsvis pekar **likheterna** mellan analyserna av både IAM och kvällspressen mot att politik, lag och ordning, samt invandring i likhet med varandra dominerar de fyra funktionerna. Gemensamt för alla medier är den generella *problemdefinieringen* som pekar mot en krisartad lägesbild. Vad gäller *orsaksdiagnoserna* tycks den gemensamma nämnaren vara de tematiska gestaltningarna som lägger fokus på att tillskriva orsakerna för gängkriminaliteten på misslyckad och ansvarslös kriminal- och invandringspolitik och regering/politiskt styre. *Lösningförslagen* går att liknas med varandra på så vis att det krävs paradigmskiftet och ordentliga kriminal- och invandringspolitiska åtgärder för att behandla problemet. Trots att likheter uppstår så görs detta utifrån olika retorik, motiveringar och konkreta förslag, detta innebär att skillnaderna som kommer till uttryck handlar om vilken utsträckning och slagkraft de fyra funktionerna framträder och hur detta görs. **Skillnaderna** som berör *problemdefinieringarna* handlar främst om IAM:s prioriterade fokus på invandringen och invandrare, medan kvällspressen unikt betonar barn och ungdomar. De olikheter som uppstår inom

orsaksdiagnoserna och *de moraliska bedömningarna* är främst kopplat till att de tydliga orientalistiska tematikerna, konstruktionen av 'de andra' och kopplingen till de episodiska gestaltningarna som betraktar invandrare som personer och som grupp som orsaken, något som syns på IAM men inte i kvällspressen. Skiljaktigheterna inom *lösningsförslagen* tar sig uttryck genom de sociala insatserna som är unikt för kvällspressen medan IAM betonar betydligt hårdare tag med betoning på invandring.

Inledningsvis i denna studie återgavs de svenska mediers behov att redogöra för *vilka sorters människor* brottsförövare är på bekostnad av *vilken social kontext* de kommer ifrån (Pollack 2001, s. 77–78). Med vetskap om hur brottjournalistiken traditionellt sett tar sig uttryck, inte minst inom tabloidpressen, kunde det antas att debatten om gängkriminaliteten inte var ett undantag gällande medierade konstruktioner av 'de andra' och särskiljandet mellan 'vi' och 'dem'. Detta besvarades, likväl som studien uppdagade vad, vem och vilka som tillskrevs ansvar för den stegrande våldsvågen. Precis som i Nygaards (2019) studie uttrycks det inte alltid explicit att invandrare är den enskilda orsaken till gängkriminaliteten och dess framgångssaga, men genom de orientalistiska tematikerna och de populistiska tankegångarna som kommer till uttryck, formar berättelserna om gängkriminaliteten en tydlig bild av vem och vad som bör beskyllas. Som bekant spelar medierna en avgörande roll i hur vi uppfattar förövare, och gängkriminaliteten är onekligen ett komplext samhällsproblem. Något som kan tänkas förenkla bilden av den gängkriminella något oerhört är den ofiltrerade och åsiktsbaserade normativa journalistiken som i denna studie främst tycks betona avvikande egenskaper, kulturella skiljaktigheter och härkomst. Mediers tillskrivande av orsaker på stora grupper människor utanför konflikten kan få ödesdiga konsekvenser och göra stor skada.

3.1 Reflektion

De resultat som presenterats bör betraktas med förståelse för studiens kvalitativa ansats samt dess storlek. En kvalitativ studie medför också kvalitativa resultat, vilket innebär att resultaten främst är baserad på subjektiva textuella tolkningar. Tillsammans med detta är studien också liten till storlek och begränsad vad gäller material vilket gör att alla perspektiv som kommer till uttryck inte gick att belysa. Onekligen finns det alltså fler röster och åsikter vad gäller gängkriminalitetens problem, orsaker, moraliska bedömningar och lösningar än de som presenterats i denna studie. Vidare har de likheter fyra funktionerna emellan som kommit till uttryck mellan de olika

medietyperna besvarats mer omfattande än dess skillnader något som främst har med urval och framträdande att göra, men också med studiens storlek, då det i slutändan var avsevärt svårt att belysa alla skillnader som kom till uttryck fyra medier emellan. Gällande de fyra funktionerna som denna studie avsåg att jämföra, visar analysen och dess tillhörande resultat på att vissa funktioner inte besvarats tillräckligt. Att det fanns risk för att vissa funktioner inte var lika framträdande än andra var något som redogjordes för redan i metodavsnittet, något som sålunda var tänkbart med inte vidare önskvärt. Främst rörde sig detta om avsaknaden av orientalistiska tematiker och konstruktionen av 'vi' och 'de andra' i kvällspressen. Eftersom kvällspressen, utifrån det studien kunde urskilja, inte erbjöd detta perspektiv, har denna frågeställning utifrån denna medietyp inte visat på någon vidare tyngd. Vidare har dessa problematiker uppkommit på ytterligare en sajt i synnerhet, *Nyheter Idag*, något som dock tog sig uttryck genom den journalistik som fördes på denna sajt. Journalistiken kan benämnas som det Nygaard (2019) definierade som en deskriptiv journalistik, där det nästan enskilt återgavs fakta och bakgrundsinformation i form av artiklar som gestaltade brottshändelser, till skillnad från urvalet från *Samnytt*, *Expressen* och *Aftonbladet*, där det främst rörde sig om normativ journalistik i form av åsikter, ställningstaganden och diskussion. Detta resulterade i att vissa av de fyra funktionerna var svåra att urskilja på *Nyheter Idag*.

Den tidigare forskning som inledningsvis redogjorts för, presenterades för att belysa de medievetenskapliga forskningsluckor som fanns obesvarade gällande alternativa medier, brottsjournalistik och konstruktionen av 'vi' och 'dem'. Med argumentationen att denna studie återfinns i en annans tidsperiod, geografisk plats och med andra politiska, mediala, kulturella och kriminologiska förutsättningar, antogs det att denna studie eventuell skulle skilja sig från dess föregångare. Men de tolkningar som gjorts och de resultat som frammanats i denna studie kan emellanåt trots allt liknas med det forskningsfält som redan existerar. Trots detta har denna studie förhoppningsvis bidragit med nya insikter till det relativt tomma forskningsfält som Rostami (2017), Atton (2006) och Holt (2016a) kritiserat, i synnerhet vad gäller den svenska gängkriminaliteten och alternativa medier positionerade på högerkanten. Trots dessa medvetenheter har studiens frågeställningar emellanåt besvarats tillfredsställande, i första hand rör det sig om de moraliska bedömningarna, lösningsförslagen och de episodiska/tematiska gestaltningarna, främst på IAM och *Samnytt* i synnerhet, då denna sajt tydligast kunde anknytas till samtliga frågeställningar, och främst av allt orientalistiska tematiker och konstruktionen av 'vi' och 'de andra'. Sammanfattningsvis kastade studien ljus på det mest centrala - hur vissa uttryckta

kulturella idéer och ideologier sammanfogades med gängkriminalitetens medierade problem, orsaker, moraliska bedömningar och lösningar.

3.2 Framtida forskning

Utifrån de reflektioner som presenterats, argumenteras det för att det inom framtida forskning krävs metodkorrigeringar för att ytterligare stärka det denna studie avsåg att undersöka och för att få mer representativa resultat. Bland annat krävs det som komplement till det kvalitativa metoderna, också kvantitativa ansatser för att kunna precisera förekomsten av vissa funktioner och för att mer djupgående kunna urskilja medietypernas skillnader och likheter gällande textuellt innehåll. Vidare både återges den svenska gängkriminaliteten i, och som studien uppvisar, möjliggörs av medierna, såväl som att den frekvent återges i politiska sammanhang. Detta öppnar upp luckor att utifrån medievetenskapliga perspektiv ytterligare studera gängkriminaliteten utifrån medielogiken och politikens medialisering. Vad gäller de gestaltningar i nyheter som studerats finns det också behov av att studera gestaltningen inom det redaktionella arbetet och gestaltningens effekter på publiken, inte minst utifrån svenska invandringskritiska alternativa medier. Dessa perspektiv lämnas över till framtida forskning att bemöta.

4 Källförteckning

Aftonbladet. (2016). *Om Aftonbladet – kontakt och redaktionell policy*.

<https://www.aftonbladet.se/omaftonbladet/a/LOIQ4/om-aftonbladet> [2023-12-22].

Allwood, C M. (2021). Forskningsproblemet i forskningsprocessen. I: Klingberg, G. & Hallberg, U. (red.) *Kvalitativa metoder helt enkelt*. Upplaga 1 Lund: Studentlitteratur, s. 31–52.

Andersson, U. Ohlsson, J. Oscarsson H & Oskarson, M. (2016). Introduktion. I: Andersson, U. Ohlsson, J. Oscarsson H & Oskarson, M. (red.) *Larmar och gör till sig*. Göteborg: SOM-institutet Göteborgs Universitet. s. 9–35.

Andersson Schwarz, J. Hammarlund, J. (2018). Bilder av mord – presstexter om dödligt våld i Sverige 2001–2017. I: Truedson, L. (red.) *Sverige bilden – om journalistik och verklighet*. Stockholm: Institutet för mediestudier, s. 15–38.

Atton, C. (2006). Far-right media on the internet: culture, discourse and power. *New Media & Society*, 8(4), s. 573–587. <https://doi.org/10.1177/1461444806065653>.

Bastos, M. T. (2019). Tabloid Journalism. I: Vos, T. P., Hanusch, F., Geertsema-Sligh, M., Sehl, A. & Dimitrakopoulou, D. (Red.), *The International Encyclopedia of Journalism Studies*. . Hoboken, N.J.: Wiley, s. 1–6.

Boréus, K. (2022). Texter i vardag och samhälle. I: Ahrne, G. & Svensson, P. *Handbok i kvalitativa metoder*. Upplaga 3. Stockholm: Liber, s. 181–199.

Bryman, A. (2018). *Samhällsvetenskapliga metoder*. Tredje upplagan Stockholm:

Liber. Carlsson, M & Sköld, J. (2017). Brottsdömda, nolltaxerare och sökta av kronofogden.

Burney, S. (2012). CHAPTER ONE: Orientalism: The Making of the Other. *Counterpoints*, vol. 417, s. 23–39. <http://www.jstor.org/stable/42981698>.

Carlsson, M & Sköld, J. (2017). *Dagens Nyheter*, 17 mars.

<https://www.dn.se/nyheter/sverige/brottsdomda-nolltaxerare-och-jagade-av-kronofogden/> [2023-12-13].

de Vreese, C. H. (2005). News Framing: Theory and Typology. *Information Design Journal*. 13(1) s. 51-62 DOI:10.1075/idjdd.13.1.06vre

Dowler, K. (2003). Media consumption and public attitudes toward crime and justice: The relationship between fear of crime, punitive attitudes, and perceived police effectiveness. *Journal of Criminal Justice and Popular Culture* 10(2) s. 109–126.

Entman M, R. (1993). Framing: Toward Clarification of A Fractured Paradigm. *Journal of Communication*. 43(4), s. 51–58. DOI: 10.1111/j.1460-2466.1993.tb01304.x.

Estrada, F. (1999). *Ungdomsbrottslighet som samhällsproblem Utveckling, uppmärksamhet och reaktion*. Diss., Stockholms Universitet. Stockholm: Univ.

Ericson, A. (2023). Politikernas kritik efter bluffen hos Samnytt. *Expressen*, 13 juli. <https://www.expressen.se/nyheter/politikernas-kritik-efter-bluffen-hos-samnytt/> [2023-12-22].

Expressen. (2018). *Expressens organisation*. <https://www.expressen.se/om-expressen/organisation/> [2023-12-22].

Expressen. (2017). *Välkommen till Expressen*. <https://www.expressen.se/om-expressen/valkommen-till-expressen/> [2023-12-22].

Finnsjö, M. (2017). Här är extremhögerns medier. *Arbetet*, 28 september. <https://arbetet.se/2017/09/28/har-ar-extremhogerns-medier/> [2023-12-22].

Freje Simonsson, J. (2020). Unik inblick Nyheter Idags ekonomi. *SVT*, 24 april. [2023-12-22].

Greer, C., & Jewkes, Y. (2005). Extremes of Otherness: Media Images of Social Exclusion. *Social Justice*, 32(1 (99)), <http://www.jstor.org/stable/29768287> s. 20–31.

Hellström, A & Petersson, B. (2004). Stereotyper i vardagen: Bilder av "de främmande". I: K Borevi & P Strömblad (red.), *Kategorisering och integration: om föreställda identiteter i politik, forskning, media och vardag, rapport från Integrationspolitiska maktutredningen / SOU 2004:48*. vol. SOU 2004:48, Fritzes offentliga publikationer, s. 99-141.

Holt, K (2016a) “”Alternativmedier”? En intervjustudie om mediekritik och mediemisstro”. I: Truedson, L. (red.) *Migrationen i medierna – MEN DET FÅR EN VÄL INTE PRATA OM?* Stockholm: Institutet för mediestudier, s. 113–149.

Holt, K (2016b) Skilda verkligheter? ”Internets undervegetation” vs ”PK-maffian”. I: Truedson, L. (red.) *Migrationen i medierna – MEN DET FÅR EN VÄL INTE PRATA OM?* Stockholm: Institutet för mediestudier, s. 150–173.

Holt, K. (2016) “Journalistik bortom redaktionerna?”, i Oscar Westlund (red.) *Människorna, medierna och marknaden: Medieutredningens forskningsantologi om en demokrati i förändring*, SOU 2016:30, s. 403–428.

Howell C, J. (2007) Menacing or Mimicking? Realities of Youth Gangs. *Juvenile and Family Court Journal*. 58(2), s. 39–50.

Hu & Dittman. (2019). How Does Print Media Describe Gang Members? Analysis of Newspaper Reports and Policy. *Journal of Criminal Justice and Popular Culture*. 19(1), s. 19–36.

Ihlebak, K. A., & Nygaard, S. (2021). Right-wing alternative media in the Scandinavian political communication landscape. I: E. Skogerbø, Ø. Ihlen, N. N. Kristensen, & L. Nord (red.), *Power, communication, and politics in the Nordic countries*. Gothenburg: Nordicom, University of Gothenburg. <https://doi.org/10.48335/9789188855299-13> s. 263–282.

Iyengar, S. (1991). *Is anyone responsible? How television frames political issues*. Chicago: University of Chicago Press.

Lindekilde, L. (2014). Discourse and Frame Analysis: In-Depth Analysis of Qualitative Data in Social Movement Research. I: della Porta, D (red.) *Methodological Practices in Social Movement Research*. Oxford: OUP Oxford, s. 196–228.

Larsson, P. (2017). Nytt namn – samma gamla propaganda. *Aftonbladet*, 4 september. <https://www.aftonbladet.se/kultur/a/EGK01/nytt-namn--samma-gamla-propaganda> [2023-12-22].

Mandarani & Fedianto (2020). The Ideological Analysis of The Guardian News about The Moving of Indonesian Capital City. I: *Proceedings of the 1st International Conference on*

Language and Language Teaching. Magelang, Central Java, Indonesia 12 oktober, s. 1-5.
DOI:10.4108/eai.12-10-2019.2292189

NE. *Kvällstidning*. <https://www-ne-se.till.biblextern.sh.se/uppslagsverk/encyklopedi/1%C3%A5ng/kv%C3%A4llstidning> [2023-12-22].

NE. *Alexanderhugg*. <https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/1%C3%A5ng/alexanderhugg> [2023-12-22].

Nohrstedt & Camauër (2006). Utredningen om makt, integration och strukturell diskriminering. *Mediernas Vi och Dom - Mediernas betydelse för den strukturella diskrimineringen* (SOU 2006:21). Stockholm: Kulturdepartementet.

Nygaard, S. (2019). The Appearance of Objectivity: How Immigration-Critical Alternative Media Report the News. *Journalism Practice*, 13(10), s. 1147–1163, DOI: 10.1080/17512786.2019.1577697.

Nygren, G & Widholm, A (2023). Varifrån får svenskarna sina nyheter om kriget i Ukraina? I: Andersson, U. Öhberg, P. Carlander, A. Martinsson, J & Theorin, N. (red.) *Ovisshetens tid*. 155 Göteborg: SOM-institutet, Göteborgs universitet, s. 155–173.

Nyheter Idag. *Om oss/kontakt*. <https://nyheteridag.se/om-oss-kontakt/> [2023-12-22].

Ocast. (U.å.) *Topplista över populära nyhetstidningar i Sverige*.
<https://ocast.com/se/topplists/nyhetstidningar> [2023-12-17].

Poohl, D. (2016). Myten om den dolda sanningen. *Expo*, 3 juli. <https://expo.se/2016/07/myten-om-den-dolda-sanningen> [2023-12-122].

Pollack, E. (2001). En studie i medier och brott. Doctoral thesis, Stockholms universitet, Stockholm.

Rostami, A. (2017). Street-gang violence in Sweden is a growing concern. *Sociologisk Forskning*, 54(4), s. 365–368. DOI:<https://doi.org/10.37062/sf.54.18237>.

Said, W. E. (2016). *Orientalism*. Nyutg. Stockholm: Ordfront.

Samnytt (u.å.). *Om oss*. <https://konto.samnytt.se/om-oss> [2023-12-22].

Shehata, A. (2019). Journalistikens dagorningar och gestaltningar. I: Karlsson, M. & Strömbäck, Strömbäck, J. & Karlsson, M. (red.) (2019). *Handbok i journalistikforskning*. Andra upplagan Lund: Studentlitteratur, s. 33–350.

Strömbäck, J. (2021). Jesper Strömbäck: Lita inte på alternativa medier. *Borås tidning*, augusti 30. <https://www.bt.se/ledare/stromback-lita-inte-pa-alternativa-medier-46a11440/> [2023-11-02].

Thompson Y. C, Young L. R, Burns R, (2000). Representing gangs in the news media: media constructions of criminal gangs. *Sociological Spectrum*, 20(4), s. 409–432. DOI:10.1080/02732170050122620.

UR (2016). *Ju värre nyhet, desto bättre*. [Video]. <https://urplay.se/serie/194290-ur-samtiden-sanningen-om-valdet> [2023-11-05].

Wikipedia (u.å.). *Nyheter Idag*. [https://sv.wikipedia.org/wiki/Nyheter_Idag#CITEREFHolt,_K_\(2016\)](https://sv.wikipedia.org/wiki/Nyheter_Idag#CITEREFHolt,_K_(2016)) [2023-12-22].

Yussuf, M. (2021). Expressen och Aftonbladet blir morgontidningar. *Dagens Nyheter*, 8 april. <https://www.dn.se/kultur/expressen-och-aftonbladet-blir-morgontidningar/> [2023-12-22].

Åkerman, M. (2017). Avpixlat byter namn till samhällsnytt. *Dagens Media*, 4 september. <https://www.dagensmedia.se/medier/medier/avpixlat-byter-namn-till-samhallsnytt/> [2023-12-22].

Wikström, H. (2009). *Etnicitet*. 1. uppl. Malmö: Liber

5 Bilagor

5.1 Aftonbladet

Andersson, A. (2023). ”Barn sattes i fängelse – och inget blev bättre” *Aftonbladet*, 29 september. <https://www.aftonbladet.se/kultur/a/RGMg4A/anna-andersson-om-barn-och-brott> [2023-12-02].

Al-Khameesi, N. (2023). "Sverige har blivit ungdomarnas nya begravningsplats" *Aftonbladet*, 21 oktober. <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/Kn4ed4/majas-broder-skots-ihjal-sverige-har-blivit-ungdomarnas-nya-begravningsplats> [2023-12-02].

Ghazale, N. (2023). Populistiska politiker löser inte brottsvågen. *Aftonbladet*, 2 mars. <https://www.aftonbladet.se/debatt/a/GM6WaV/nadim-ghazale-populistiska-politiker-loser-inte-brottsvagen> [2023-12-17].

Hansson, W. (2023). Det hänsynslösa våldet får mig att tänka på terrorism. *Aftonbladet*, 29 september. <https://www.aftonbladet.se/nyheter/kolumnister/a/O89WK3/lat-oss-hoppas-att-vi-inte-nar-samma-dodstal-som-pa-nordirland> [2023-12-14].

Hjertén, L. (2023). Gängens rekrytering av barn har stora likheter med barnsoldater i krig. *Aftonbladet*, 6 september. <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/WRAaoj/gangrekrytering-av-unga-har-likheter-med-barnsoldater> [2023-12-23].

Martorell, J/TT. (2023). Sverige är ett skräckexempel: "Vilda västern". *Aftonbladet*, 29 september. <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/l3yQ67/sverige-ar-ett-skrackexempel-vilda-vastern> [2023-11-18].

Ringskog Ferrada-Noli, C. (2023). Det är lagstiftat att det kan hända: att barn dör. *Aftonbladet*, 14 juni. <https://www.aftonbladet.se/kultur/a/MoJr6B/caroline-ringskog-ferrada-noli-om-skjutningen-i-farsta> [2023-12-05].

Sima, J. (2023). Barnsoldater tar över de kriminella gängen. *Aftonbladet*, 21 december. <https://www.aftonbladet.se/ledare/a/bg7l6d/kristersson-far-satta-fart-barnsoldater-tar-over-de-kriminella-gangen> [2023-12-17].

Svahn, N. (2023). Åkesson: 13-åringar ska kunna få livstid. *Aftonbladet*, 21 oktober. <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/ab9rza/akesson-13-aringar-ska-kunna-fa-livstid> [2023-12-06].

Uggla, S/TT. (2023). "Bara Sverige och diktaturer bygger fängelser". *Aftonbladet*, 17 juni. <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/3EekqL/bara-sverige-och-diktaturer-bygger-fangelser> [2023-12-12].

Åkesson, J. (2023). "Dålig integration" en ständig bortförklaring. *Aftonbladet*, 13 oktober.
<https://www.aftonbladet.se/debatt/a/L179Vq/akesson-bristande-integration-en-standig-bortforklaring> [2023-12-02].

5.2 Expressen

Bali, H. (2023). Lås in barnsoldaterna tills deras hjärnor har mognat. *Expressen*, 5 september.
<https://www.expressen.se/ledare/hanif-bali/las-in-barnsoldaterna-tills--deras-hjarnor-har-mognat/> [2023-12-03].

Dahlberg, A. (2023). Sverige måste bli ett övervakningssamhälle. *Expressen*, 18 februari.
<https://www.expressen.se/ledare/anna-dahlberg/sverige-maste-bli-ett--overvakningssamhalle/> [2023-12-09].

Demirok, M. (2023). Åkesson pekar finger - men löser inga problem. *Expressen*, 27 september.
<https://www.expressen.se/debatt/akesson-pekarefinger-men-loser-inga-problem/> [2023-12-22].

dos Santos, L. (2023). Gangsterkulturen har fått växa fram ostört. *Expressen*, 5 januari.
<https://www.expressen.se/debatt/gangsterrappen-blir-verklighet-i-valdsvagen/> [2023-12-11].

Gissén, H. (2023). "Du gör vad du har lust med utan konsekvenser". *Expressen*, 5 januari.
<https://www.expressen.se/nyheter/allt-fler-unga-tungt-kriminella-men-ingen-vet-varfor/> [2023-12-13].

Jomshof, R. (2023). Byt ut polisledningen - återta vålsmonopolet. *Expressen*, 4 oktober.
<https://www.expressen.se/debatt/byt-ut-polisledningen-aterata-valdsmonopolet/> [2023-12-08].

Kronqvist, P. (2023). Sorry, fler fritidsgårdar löser inte kriminaliteten. *Expressen*, 24 april.
<https://www.expressen.se/ledare/patrik-kronqvist/sorry-fler-fritidsgardar-loser-inte-kriminaliteten-/> [2023-12-08].

Kärrholm, F. (2023). Tre saker krävs för att stoppa sprängdåden. *Expressen*, 17 juni.
<https://www.expressen.se/debatt/tre-saker-kravs-for-att--stoppa-sprangdaden/> [2023-12-18].

Moreno, F & Åkesson, L. (2023). Åkesson: Våldet 100 procent migrationens fel. *Expressen*, 19 september. <https://www.expressen.se/nyheter/akesson-valdet-100-procent-migrationens-fel--/> [2023-12-16].

Selberg, R. (2023). Det är din sjukvård - inte gängen de vill åt. *Expressen*, 30 januari. <https://www.expressen.se/kultur/ide/det-ar-din-sjukvard-inte-gangen-de-vill-at/> [2023-12-05].

5.3 Nyheter idag

Dagnå, O. (2023). Nämndemän vittnar: Gängkriminella söker upp oss. *Nyheter idag*, 30 maj. <https://nyheteridag.se/namndeman-gangkriminella-soker-upp-oss/> [2023-12-04].

Dagnå, O. (2023). Norsk polischef: Därför har vi mindre problem än Sverige. *Nyheter idag*, 17 juni. <https://nyheteridag.se/norsk-polischef-darfor-har-vi-mindre-problem-an-sverige/> [2023-12-13].

Dagnå, O. (2023). Utredningar läggs på hög när polisen fokuserar på skottlossningar. *Nyheter idag*, 15 maj. <https://nyheteridag.se/utredningar-laggs-pa-hog-nar-polisen-fokuserar-pa-skottlossningar/> [2023-12-03].

Dagnå, O. (2023). Åklagare vill kunna avlyssna personer under 15: ”Åldern bör inte vara avgörande”. *Nyheter idag*, 28 mars. <https://nyheteridag.se/aklagare-vill-kunna-avlyssna-personer-under-15-aldern-bor-inte-vara-avgorande/> [2023-12-04].

Nilsson, J. (2023). Advokat och tidigare S-profil sågar egna partiet om gängvåldet: ”Misslyckats under åtta år i regeringsställning”. *Nyheter idag*, 19 september. <https://nyheteridag.se/advokat-och-tidigare-s-profil-sagar-egna-partiet-om-gangvaldet-misslyckats-under-atta-ar-i-regeringsstallning/> [2023-12-15].

Nilsson, J. (2023). Efter Farstamassakern – nu vill vänstern avpolitisera våldet. *Nyheter idag*, 12 juni. <https://nyheteridag.se/efter-farstamassakern-nu-vill-vanstern-avpolitisera-valdet/> [2023-12-11].

Nilsson, J. (2023). Krav på vapenamne(s)ti hånas. *Nyheter idag*, 13 juni. <https://nyheteridag.se/krav-pa-vapenamnesti-hanas/> [2023-12-03].

Nilsson, J. (2023). Magdalena Andersson kräver ”ett ledarskap med kraftfulla åtgärder” efter bombdåd. *Nyheter idag*, 26 september. <https://nyheteridag.se/magdalena-andersson-kraver-ett-ledarskap-med-kraftfulla-atgarder-efter-bombdad/> [2023-12-09].

Nilsson, J. (2023). S-krav: Sätt in militär mot gängen. *Nyheter idag*, 28 september. <https://nyheteridag.se/s-krav-satt-in-militar-mot-gangen/> [2023-12-08].

Nilsson, J. (2023). SD-ledamot: Låt beväpnade civila bekämpa terrorister och kriminella. *Nyheter idag*, 22 augusti. <https://nyheteridag.se/sd-ledamot-lat-bevapnade-civila-bekampa-terrorister-och-kriminella/> [2023-12-06].

Sadé, I. (2023). Sadé: Som man sår får man skörda. *Nyheter idag*, 21 januari. <https://nyheteridag.se/sade-som-man-sar-far-man-skorda/> [2023-12-04].

5.4 Samnytt

Dagerlind, M. (2023). Fem invandrare åtalas för gängmord i Göteborg. *Samnytt*, 14 januari. <https://samnytt.se/fem-invandrare-atalas-for-gangmord-i-goteborg> [2023-12-12].

Dagerlind, M. (2023). Folkutbytet i sak är det viktiga – inte vad man kallar det. *Samnytt*, 12 april. <https://samnytt.se/folkutbytet-i-sak-ar-det-viktiga-inte-vad-man-kallar-det> [2023-12-12].

Dagerlind, M. (2023). Fyra migranter häktas för gängrelaterat avrättningsmord. *Samnytt*, 11 augusti. <https://samnytt.se/fyra-migranter-haktas-for-gangrelaterat-avrattningsmord> [2023-12-09].

Dagerlind, M. (2023). Gängskjutning i Stockholmsförort – en död, en skadad. *Samnytt*, 4 januari. <https://samnytt.se/gangskjutning-i-stockholmsforort-en-dod-en-skadad> [2023-12-15].

Dagerlind, M. (2023). ”Hård press” på gängkriminella – ska tvingas delta i gruppsamtal och äta pizza. *Samnytt*, 5 augusti. <https://samnytt.se/hard-press-pa-gangkriminella-ska-tvingas-delta-i-gruppsamtal-och-ata-pizza> [2023-12-04].

Dagerlind, M. (2023). Kriminella gängen startar vård- och vaccinationscentraler. *Samnytt*, 2 oktober. <https://samnytt.se/kriminella-gangen-startar-var-d-och-vaccinationscentraler> [2023-12-06].

Dagerlind, M. (2023). Kriminolog avlivar vänstermyter om brottslighet. *Samnytt*, 20 april. <https://samnytt.se/kriminolog-avlivar-vanstermyter-om-brottslighet> [2023-12-04].

Dagerlind, M. (2023). Polisen inleder särskild händelse pga eskalerade gängvåldet. *Samnytt*, 20 januari. <https://samnytt.se/polisen-inleder-sarskild-handelse-pga-eskalerade-invandrarvaldet-i-stockholm> [2023-12-08].

Dagerlind, M. (2023). S ansluter sig till SD – vill sätta in militär mot kriminella gängen. *Samnytt*, 28 september. <https://samnytt.se/s-ansluter-sig-till-sd-vill-satta-in-militar-mot-kriminella-gangen> [2023-12-15].

Dagerlind, M. (2023). SD och regeringen: Nu bygger vi ungdomsfängelser. *Samnytt*, 29 september. <https://samnytt.se/sd-och-regeringen-nu-bygger-vi-ungdomsfangelser>

Dagerlind, M. (2023). Sveriges resa mot fallerad stat uppmärksammas stort utomlands. *Samnytt*, 20 november. <https://samnytt.se/sveriges-resa-mot-fallerad-stat-uppmarksammas-stort-utomlands> [2023-12-12].

Dagerlind, M. (2023). SVT:s teori: Jullediga poliser förklarar till gängvåldet. *Samnytt*, 6 januari. <https://samnytt.se/svts-teori-jullediga-poliser-forklaringen-till-invandrarvaldet> [2023-12-12].

Dagerlind, M. (2023). Så slipper vi afrikanska stamkrig på den svenska savannen. *Samnytt*, 4 augusti. <https://samnytt.se/sa-slipper-vi-afrikanska-stamkrig-pa-den-svenska-savannen> [2023-12-04].

Ekeroth, K. (2023). Ekeroth: ”Om de bara hade lyssnat...”. *Samnytt*, 28 januari. <https://samnytt.se/ekeroth-om-de-bara-hade-lyssnat> [2023-12-13].

Ekeroth, K. (2023). Ekeroth: ”Vi har skapat länder för att leva med likasinnade”. *Samnytt*, 1 juni. <https://samnytt.se/ekeroth-vi-har-skatat-lander-for-att-leva-med-likasinnade>

Johansson, H. (2023). The Blame Game. *Samnytt*, 7 oktober. <https://samnytt.se/the-blame-game> [2023-12-06].

Johansson, H. (2023). Är återvandring möjlig? *Samnytt*, 25 september. <https://samnytt.se/ar-atervandring-mojlig> [2023-12-13].

Kristoffersson, S. (2023). Regeringen och SD ska skärpa straffen. *Samnytt*, 19 juli. <https://samnytt.se/regeringen-och-sd-ska-skarpa-straffen> [2023-12-06].

Nilsson, A. (2023). Fika ska stoppa gängvåldet. *Samnytt*, 16 juni. <https://samnytt.se/mellanmal-ska-stoppa-brottsvagen> [2023-12-11].

Nilsson, A. (2023). Regeringen vill kunna avlyssna utan misstanke. *Samnytt*, 1 juni. <https://samnytt.se/regeringen-vill-kunna-avlyssna-utan-misstanke> [2023-12-04].

Dagerlind, M. (2023). SD och regeringen: Nu bygger vi ungdomsfängelser. *Samnytt*, 29 september. <https://samnytt.se/sd-och-regeringen-nu-bygger-vi-ungdomsfangelser>

Nilsson, A. (2023). Sverige skräckexempel i Norden: ”Totalt förfall”. *Samnytt*, 18 juni. <https://samnytt.se/sverige-skrackexempel-i-norden-totalt-forfall> [2023-12-09].